

ת"פ 45253/03/11 - מדינת ישראל נגד רונן בר שירה, אריה פולסקי, שלמה מור, מרדכי בן דוד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

11 ינואר 2016

ת"פ 45253-03-11 מדינת ישראל נ'
בר שירה ואח'

לפני ד"ר עודד מודריק-שופט, סגן נשיא (דימוס) של בית משפט מחוזי

בעניין: מדינת ישראל

על ידי עוה"ד שירי רום וליך שלום - פמת"א
פלילי
נגד

1. רונן בר שירה

ע"י עו"ד דוד ונטורה

2. אריה פולסקי (עניינו הופרד)

3. שלמה מור

ע"י עו"ד אלון רפפורט

4. מרדכי בן דוד (נפטר - הטיפול בתיק
הופסק)

הכרעת דין

מבוא - "האזכה... - ובכיס אבני מרמה" [מיכה ו' יא']

תיאור כללי

כתב האישום סובב שש עשרה פרשיות מרמה שבהם הנאשם, רונן בר שירה (להלן: "הנאשם" או "בר שירה"), הוא הציר העברייני המרכזי. עיקר העבירות הוא במעשי ובמצגי הונאה ששימשו את הנאשם להתחזות כמי שאוסף ומתרים כספים מן הבריות למטרות נעלות (מאבק לשחרור גלעד שליט משביו, פעילות לעידוד מצב הרוח של נפגעי דלקת הענק בכרמל ושיקום נזקיהם, הפגת לחץ נפשי מילדי שדרות המופגזת) או מגייס כספים לשיקום עסקים או מוסדות שנקלעו לקשיים; הכל במטרה לשלשל לכיסו (או לחשבון הבנק שלו) חלק הארי מן הכספים שנאספו.

הנאשם אינו מכחיש זיקה נסיבתית לכל אחת מפרשיות האישום אך כופר בפלילות מעשיו, בעיקר על פי הטענה שייעד את הכספים שאסף לתכליתם בניכוי הוצאות ולעיתים גם עמלה וכך גם ניכוי עמלה והוצאות בעניין כספים שהכוונה לאספם נכשלה.

נסיבות רקע

החקירה המשטרתית בתיק נפתחה בראשית שנת 2011 בעקבות תלונה שנגעה לפרשת האישום הראשון שקשורה במאבק לשחרור גלעד שליט. במהלך החקירה התברר שבתחנות משטרה שונות מוחזקים תיקים נוספים בגין תלונות שהחקירה בהם הייתה תלויה ועומדת. הייתה החלטה לגבש את החקירה כחקירה אחודה.

לנאשם טענות בעניין חידוש החקירה בתיקים שלשיטתו היו כאבן שאין לה הופכין בתחנות המשטרה השונות. הוא גם טוען כנגד הגורם שהניע את גלגלי החקירה בפרשת שליט [ניצב (בדימ') אליק רון] שהדבר נעשה מתוך רדיפה אישית ותוך ניצול מעמדו של רון כקצין משטרה בכיר. עוד הוא טוען שהחקירה הייתה מגמתית וכל מטרתה - וכן מטרת הפרקליטות שניצבה מאחוריה, למנוע בדיקה מעמיקה של התנהלות כספית שערורייתית של מטה שליט, ונעם שליט בראשו.

הטענות הללו אינן אלא הבל ורעות רוח. לא מצאתי להן שמץ ביסוס, ומכל מקום אין הן שייכות לעניין הנדון כאן.^[1] עלי לברר את האישומים כנגד הנאשם ואין שום סיבה להביט לפני, לאחור או לצדדים כדי לחפש יעדי בירור שאינם חלק מכתב האישום. מניעיו של אליק רון כמתלונן (למעשה כמציג חשד) אינם חשובים והעובדה שניצל את מעמדו במשטרה כדי לקדם חקירה איננה מעשה עבירה ואף לא מהלך מפלה.

באורח כללי, רלוונטי לכל פרשיות האישום, אציין שהנאשם פעל באמצעות חשבון בבנק הפועלים בבאר שבע, שנקרא: "אל ישראל - בשביל ישראל", שבבעלות אביגיל בובוביץ בת הזוג של הנאשם, (להלן: "**החשבון**" או "**חשבון אל ישראל**"). החשבון התנהל כחשבון פרטי שהנאשם עשה בו כבשלו. הוא החזיק בכרטיס בנק של החשבון, משך ממנו כספים והזרים אליו כספים שהגיעו מפעולות האיסוף שלו.

האישום הראשון - סביב פעילות מטה שליט

תיאור האישום

בין יוני לספטמבר 2010, התנהל מאבק אזרחי (קמפיין) למען שחרורו של גלעד שליט. בראש המאבק ניצב אביו של גלעד, נעם, ובראש המטה שהוקם (לעיל ולהלן: "**מטה שליט**") שימש שמשון ליבמן. פעילות איסוף הכספים לטובת המאבק התנהלה באמצעות עמותת "קרן מאור ושב בנים לגבולם", (להלן: "**קרן מאור**") בניהול משרד עוה"ד הרצוג-פוקס-נאמן ושות'. קרן מאור היא "מוסד ציבורי" מוכר.^[2]

ביוני 2010, פגש יואל מרשק, ראש האגף למשימות מיוחדות בתנועה הקיבוצית (תק"ם), את הנאשם ושמע ממנו

שביכולתו לגייס תרומות עבור מטה שליט. מרשק הפגיש את הנאשם עם אנשי המטה והלה החל לאסוף תרומות לכאורה עבור המטה. כחמישה עשר גורמים (אנשי עסקים, קרנות, חברות, עורכי דין) תרמו כספים בסכום כולל של 234,320 ש"ח.

פרט לאלה ניסה הנאשם לשדל לתרום שלושה גורמים נוספים אך בשל חשדות שונים שהתעוררו אצלם נסוגו הללו מהחלטה לתרום.

הנאשם העביר את הכספים שנתרמו, כמפורט לעיל, לחשבון אל ישראל.

בתקופת האישום קיבל הנאשם מנאשם 4 - מרדכי בן דוד, חשבוניות כוזבות (פיקטיביות) של חברת קארגו אינטר בע"מ, שנשלטה בידי בן דוד. בחשבוניות נרשם במרמה שהן מונפקות בגין שירותי ניהול וחיפוש תורמים וכן עבור ארגון המשת למען גלעד שליט. בר שירה הוסיף את הספרה 0 פעם או פעמיים מימין לסכום של חלק מהחשבונית וכך שיקפו החשבוניות סכום גדול יותר. סך הסכומים בחשבוניות הכוזבות - 282,100 ש"ח.

בר שירה קיבל גם חשבונית כוזבת מנאשם 2 - אריה פולסקי (להלן: "פולסקי"), בסך 6,000 ש"ח^[4].

הנאשם ביצע שימוש בסכום של כ- 80,000 ש"ח למטרות מטה שליט כתשלום לספקים ובסך הכל קיבל לידיו 154,320 ש"ח במרמה בנסיבות מחמירות, תוך זיוף חשבוניות והלבנת הון.

באישום זה מיוחסות לנאשם עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, זיוף מסמך בנסיבות מחמירות, ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, חשבוניות פיקטיביות ואיסור הלבנת הון.

בעיצומו של המשפט ומבעוד מועד על מנת לאפשר התגוננות ראויה הודיעה המאשימה שתבקש להרשיע את הנאשם גם בעברה של גנבה בידי מורשה לפי סעיף 393(2), (3) של חוק העונשין.

בירור האישום

נסיבות וראיות התביעה

האישום הראשון מתמקד בשתי פרשיות; פרשת הצעדה ופרשת המשט^[5].

הצעדה

יואל מרשק, התנדב לסייע, ללא שכר, לפעילות מטה שליט. כאשר המטה גיבש החלטה לקיים צעדה רגלית ממצפה הילה^[6] לירושלים (17.6.10 - 8.7.10), לרבות עריכת קונצרט בפארק אשכול (8.7.10), הופקד מרשק על הפן הלוגיסטי. זמן מה לפני שהחלה הצעדה, נפגש מרשק עם הנאשם במשרדי התק"ם (קודם לכן לא הייתה היכרות ביניהם) והציג עצמו כמגייס כספים מנוסה. מרשק נזקק לצי של אוטובוסים ללווי הצעדה ולהסעות לפארק והנאשם התגייס למטרה.

הנאשם, בסיוע פולסקי, החל לפנות לגורמים שונים במכתבים, פקסים ובדוא"ל ולבקש מהם לתרום למבצע הצעדה. הפניות נגעו, מטבע הדברים, ללבם של הנמענים ורבים תרמו. היו גם מי שחשדו שמדובר במעשה מרמה ולא תרמו.

בידי הנאשם הצטברו תוך חודש סכומי כסף רבים. הכספים הועברו לחשבון אל ישראל (סך **109,000 ש"ח**). חלק מן הכספים הללו שימש את הנאשם להוצאות הלוגיסטיקה של הצעדה (בעיקר מימון היסעים באוטובוסים). אולם הנאשם לא ניהל רישום של הוצאותיו ולא שמר קבלות [הוא הגדיר עצמו כ"ברדקיסט" שבשל אפיון זה לא ניהל רישומים ולא שמר קבלות (פ/1604)].

המאשימה העריכה, על בסיס עדויות שונות, את התשלומים שהנאשם שילם ב- 80,000 ש"ח ולפיכך נותרו בחשבוננו כ- **38,000 ש"ח**.

ייתכן כי כאשר התבקש הנאשם לדווח לקרן מאור את שמות התורמים שתרומתם הועברה לקרן המציא רשימה חלקית שממנה נשטמו סכומים מתוך מה שאסף מגורמים אחדים או שנמנע מלציין תרומות שאסף מאחרים. חלק מן התרומות שציין כלל לא הועברו לקרן אלא לחשבון אל ישראל [ת/189, ת/14]. הנאשם נותר חייב כספים לחלק מן הספקים שאת שירותיהם שכר לצורך הצעדה.

המאשימה סבורה שהתנהלות זו של הנאשם, שאין בה תיעוד ואין בה רישום ויש בה ניתוב הכספים לחשבון פרטי בצירוף אישורי כזב, חשבוניות פיקטיביות והונאת התורמים, מטה שליט וגורמי קרן מאור גם יחד, מוכיחים כוונה פלילית לשלוח יד בכספי התרומות.

המשט

עם סיום הצעדה הועלה בידי נשות התזמורת הפילהרמונית רעיון לקיים משט מנמל אשקלון ועד לרצועת עזה, בהשתתפות התזמורת ובניצוחו של זובין מהטה. הנאשם מסר בחקירתו במשטרה שמרשק הגיב בהתלהבות לרעיון והטיל עליו לממש אותו בתקציב של $\frac{1}{2}$ מיליון ש"ח [ת/255]. מרשק הכחיש שכך היה [פ/800].

מכל מקום נשכרו מפיקה ומשרד יחסי ציבור ונעשתה פנייה לספקים שונים שרובם התגייסו למשימה מבלי לדרוש דמי קדימה ומבלי לחתום על חוזים [המפיקה טליה ירום - ת/308]. אחד הספקים קיבל סכום כסף מסוים; כל היתר, לא קיבלו.

מהר מאד התעוררה רתיעה במטה שליט מקיום המשט. היו לכך טעמים אובייקטיביים (המשט לא תאם את התפיסה שהניעה את המאבק שתכליתה היתה להשפיע על ראש הממשלה ולא דווקא על החמאס) וכן החלו להגיע למטה רינונים אודות הנאשם.^[7] ביום 12.9.10 התקיימה פגישה בירושלים בהשתתפות נועם שליט, ליבמן, מרשק והנאשם. בפגישה הצליחו מרשק והנאשם לשכנע את שליט להסכים למשט בתנאים מסוימים. ליבמן דרש מן הנאשם להעביר כל סכום כסף שיאסוף דרך קרן מאור וכן עליו למסור לליבמן מידע על שמות התורמים ופרטי תמורתם עד לאותו מועד [מרשק פ/811, 922 ; הנאשם ת/255]. ביום 13.9.10 התקבלה במטה שליט החלטה להפסיק את ארגון המשט. ניסיון של מרשק להניא את המטה מהחלטה כזאת לא צלח. בו ביום שלח ליבמן לנאשם הודעת מייל שבה ביקש לעצור את ארגון המשט. מרשק העיד שקיבל מכתב מנועם שליט המורה לו כאמור והוא הודיע את הדבר לנאשם. ביום 29.9.10 הודיע מרשק לצוות המשט בכתב את דבר ביטולו [ת/2267].

למרשק היה עניין רב במימוש רעיון המשט. הוא עשה מאמצים לשכנע את נועם שליט ואת מטהו בחשיבות הדבר ולא מן הנמנע שלא עצר את פעולתו של הנאשם ואף עודד אותו. הנאשם מסר בחקירת המשטרה שמרשק הבטיח לו 10% מן התרומות שיאסוף למען המבצע בצירוף הוצאות [ת/255]. מרשק הכחיש את הדבר [פ/806]. מכל מקום הנאשם המשיך לאסוף כספים כשהוא מציג עצמו כמי שפועל למען המשט גם כאשר היה ברור שהמשט לא יתקיים.

על בסיס רעיון המשט, משך כשלושה חודשים הנאשם גייס תרומות בהיקף של **135,000 ש"ח לפחות**. בפניותיו לתורמים הציג עצמו כמנהל מטה גלעד שליט [ת/176, 176א] או כמי שפועל בשם אגף המשימות של התק"ם. מצג זה הועיל כדי למנוע בדיקה ובירור וחשדנות מצד התורמים [הודעות נציגי תורמים שונים - ת/160, 176, 214, 358]. מי שכן עוררו שאלות קיבלו תשובות מעורפלות [למשל, הנאשם נשאל מדוע המציא חשבונית של עוסק מורשה בשם "אל ישראל" ולא חשבונית של עמותה. הוא השיב שהעוסק הוא אחד הספקים של המשט^[8]].

ניסיון הפקת המשט יצר התחייבויות כספיות גדולות מאד כלפי ספקים ונותני שרות שונים. מטה שליט ביקש לברר את היקף ההתחייבויות ולקבל את מלוא סכומי התרומה כדי לשקול כיסוי ההתחייבויות. בהקשר זה קוימה ביום 11.10.10, פגישה אצל עו"ד אשר דובב ממושרד הרצוג, פוקס, נאמן בהשתתפות הנאשם, מרשק ונועם שליט. הנאשם נדרש להציג דו"ח הכנסות והוצאות אך נמנע מלבצע את המטלה [שליט פ/610, 613; אלה חפץ פ/690; מרשק פ/816; דובב פ/59]. הנאשם טען בהקשר להימנעות זו טענות מטענות שונות; כגון ששילם לנותני השירותים ישירות מן הכספים שאסף או שאין לו מחויבות למטה שליט כיון שפעל בשם התק"ם [פ/1685-1689].

העדויות מראות שהנאשם שילם סכומי כסף לשני גורמים בלבד [10,000 ש"ח למשרד גלאי תקשורת ו-1000 ש"ח לחברת כל תרגום]. הוא העיד בבית המשפט ששילם בגין הוצאות רבות, הבטיח להציג תיעוד אך לא קיים את הבטחתו [פ/1382, 1385, 1622]. המפיקה טליה ירום העידה שמלבד גלאי תקשורת (שקיבל את מחצית התמורה לה היה זכאי) שום ספק לא קיבל תמורה לפעלו [פ/1087] וכך העידו בעלי הספינות חורי וסבג [ת/159, ת/389], משרד יחסי ציבור אריאל ברנסון [פ/1124-1125] ואחרים.

עיון בדפי חשבון אל ישראל מגלה כי הנאשם ביצע משיכות מזומן רבות בתקופה הנדונה (באוגוסט 2010 משך 50,000

ש"ח). בחקירתו במשטרה נדרש להסביר את המשיכות ולהציג תיעוד לטענתו ששילם מכספי החשבון לספקים. הוא הציג חשבונית של חברת "קרגו אינטר מיגון" (להלן: "קרגו"), מיום 28.10.10 המעידה על עצמה שניתנה "עבור טיפול ואיתור תורמים למשט גלעד שליט" ואמר שמסר את תמורת החשבונית (40,000 ש"ח) במזומן לשותפו מוטי בן דוד.^[9] בהמשך החקירה נתפסו חשבוניות נוספות של קרגו שניתנו בעד "שירותי ניהול ואיתור תורמים". הנאשם אישר כי חלק מן החשבוניות זויפו בידו על ידי שהוסיף את הספרה "0" לשם הגדלת הסכום הנקוב בחשבונית והוא בשל טעות של בן דוד [פ/1629 - 1631]. הנאשם טען הן בחקירת המשטרה והן בעדותו בבית המשפט כי שילם לבן דוד כספים רבים לשם פעולתו במסגרת המשט עד כדי 130,000 ש"ח ולפולסקי מסר כ-25,000 ש"ח [ת/256, פ/1364, 1366, 1673]. אולם לא עלה בידו להסביר לאיזה צורך ומה השימוש שנעשה בכספים הללו. פולסקי הכחיש שקיבל מידי הנאשם סכום כלשהו [פ/1670, 1671]. הודעותיו-אמרותיו של בן דוד בחקירת המשטרה הוגשו כראיה [ת/48 - ת/53] ואף על פי שהן בגדר עדות מפי השמועה, באת כוחה המאשימה סבורה שניתן לראותן כראיית חיזוק לשאר הראיות. אמרות בן דוד מכחישות את טענת הנאשם להעברת סכומים גדולים לידי. בן דוד אישר שקיבל מן הנאשם לכל היותר כ-12,000 ש"ח.

כללו של דבר הנאשם הציג לפני התורמים ולפני מרשק מצג שווא שהוא פועל במגמה לגייס כספים עבור פעילות למען גלעד שליט; בעיקר לשם הצעדה והמשט. הלכה למעשה כיוון הנאשם בעיקר לאיסוף כספים לעצמו ולמטרותיו. הוא התנהל כך שלא ניתן היה לעקוב אחר מהלכי הכספים שגייס. הכספים "נבלעו" בחשבון פרטי ויצאו משם למטרות נעלמות. הנאשם גם עשה שימוש בחשבוניות כוזבות (פיקטיביות) שהנפיקו שותפיו למעשה העברייני.

גיוס הכספים נעשה תוך נטיעת תחושה כפולה בתורמים; ראשית, שהם תורמים מכספם לפעילות למען גלעד שליט ושנית, שהפעילות נעשית בידי או לפחות על דעת מטה שליט.

התורמים הפקידו את כספי התרומה ביד הנאשם במגמה שישתמש בהם לתכלית מסוימת ואילו הוא נטל את חלקם לעצמו. על כן הוא אחראי גם בעברה של גניבה בידי מורשה לפי סעיף 393(2) או(3) של חוק העונשין.

הנאשם צבר בידו כ- 154,320 ש"ח, צבירה העולה כדי קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. נוסף לכך זייף מסמך בנסיבות מחמירות (הוספת הספרה "0" לסכומים שנקובים בחשבוניות) והשתמש בחשבוניות כוזבות. מספר ניסיונות של גיוס כספים נוספים כשלו בשל זהירות שגילו הגורמים אליהם פנו. אלה גבשו עבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה.

השקפת ההגנה

סיכומי הסנגור נפתחו במשא זעם על הפרקליטות ועל המשטרה שכדי להסתיר התנהלות בלתי חוקית, מירמית ומושחתת בקרב מטה שליט, לרבות נועם שליט וראש המטה ליבמן, מתגוללות על הנאשם שהוא כעלה תאנה להסתרת ערוות אחרים. לפי שאני סבור שאין כל זיקה בין דרכי התנהלות מטה שליט לבין מעשי העברה המיוחסים לנאשם^[10] לא אפרוש כעת את יריעת הטיעון המלאה בטענה זו. לגוף האישום יש להבחין בין הסוגיה הפשוטה מאד של הצעדה לבין הסוגיה המורכבת יותר של המשט.

הצעה

הנאשם אינו חולק על בסיסי עובדות אלה: (א) הוא הופעל על ידי מטה שליט, באמצעות מרשק, בסיוע לוגיסטי לצעדה; (ב) בהקשר זה גייס תרומות מגורמים רבים. הכספים נותבו לחשבון אל ישראל שהוא חשבון עסקי - פרטי; (ג) החשבון התנהל ללא פיקוח ובקרה. כספים נכנסו ויצאו. איש אינו יכול לדעת את תכלית הוצאת הכספים [אמנם הכספים יצאו לשמה של הצעדה במובן הצר (אוטובוסים ואמצעים אחרים) או במובן הרחב (הוצאות של הנאשם בייצור מלאכת ההתרמה) אך אין לדעת כל הוצאה בעבור מה הוצאה]; (ד) לא ניתן לערוך חישוב ואיזון בין הכספים שנכנסו לחשבון לבין הכספים שהוצאו כסיוע לצעדה.

על עובדות בסיס אלה הנאשם מוסיף עובדות ונסיבות אלה: (א) הנאשם הצטרף למרשק לפעול בשרות מטה שליט תמורת אחוז מסוים מסכומי הכסף שיאסוף שכן גיוס כספים הוא אומנותו וממנה הוא מתפרנס; (ב) איסוף הכספים נעשה מתוך כוונה להשתמש בהם למטרות מטה שליט (בניכוי עמלה של גייס הכספים ובניכוי הוצאות) ולא מתוך כוונה לשלוח יד בכספים הללו; (ג) אכן ניהול הכסף, בחשבון ובכלל, לא הייתה מסודרת. אולם הלכה למעשה הנאשם לא נטל דבר לכיסו. אפשר שנטל מקצת הכסף למחיתו (שהרי על זה פרנסתו) אך רוב מניין ובניין הכסף יצא לספקים. סכום הכסף לא הספיק והוא נאלץ לשלם מכספו; (ד) גיוס הכסף נעשה מתוך כוונה להשתמש בו למטרות הצעדה (בניכוי עמלה) ולא לתכלית גניבה.

הסנגור סבור שאי הסדר, "בלגאן" או "ברדק" אינם עושים את פעילות הנאשם לעברה, כיון שנעדרת ממנה כוונה פלילית.

המשט

כיון שנועם שליט ומטהו הסתייגו עד מהרה מן המשט בכלל ומשילוב הנאשם בפעילות זו בפרט, היה המשט ל"מיזם" עצמאי של יואל מרשק שפעל ממשרדי התק"ם, הניח לנאשם לפעול מן המשרדים הללו וקיווה מאד להוציא את הרעיון לפועל. נוכח עצמאות המיזם וניתוקו מזיקה למטה שליט לא הייתה לשליט או למי מאנשיו כל זכות לדרוש מן הנאשם דו"ח על הוצאות והכנסות ובעיקר לדרוש את העברת ההכנסות לקרן מאור. הנאשם אכן אסף 135,000 ש"ח בתוך שלושה חודשים. השימוש בשם התק"ם לא היה התחזות. זו הייתה האמת. מרשק דחף לפעילות והוא לא יכול לרחוץ בניקיון כפיו. מרשק ידע היטב מניין מגיעים הכספים. הוא ידע אל נכון שהנאשם מממן מן הכספים הללו גם את מרשק עצמו. ברגע שמרשק הורה להפסיק את הפעילות בקשר למשט, לא נערכה יותר התרמה. המייל האחרון שנשלח בעניין התרמה למשט הוא מיום 19.9.10.

ה"עצמאות" של מיזם המשט וניתוקו ממשאבי מטה שליט אילצו את הנאשם לשלם לספקים מן הכספים שגייס. הפסקת המיזם בעודו באבו גרמה לחסר במקורות תשלום לספקים שנוצרה מחויבות כלפיהם. זה כישלון עסקי; לא עבירה פלילית.

חישובים שונים ומשונים שהסנגור ערך בעזרת הנאשם מראים כי התשלומים שהוא נדרש לשלם עולים בהרבה על סכומי

הכסף שאסף. כך אירע שאמו של הנאשם נאלצה לשלם עשרות אלפי שקלים כדי לכסות את הגירעון.^[11] המאשימה בדקה ומצאה שהנאשם התרים תורמים בסכום של 109,000 ש"ח והיא לא חולקת על תשלום לאוטובוסים בהיקף של 73,000 ש"ח, היתרה איננה כסף שהנאשם שילשל לכיסו. 20-25 אלף ש"ח היו הוצאות (טלפונים, רכב, אנשים שהועסקו בסיוע) והיתר כ-16,000 ש"ח למחייתו של הנאשם בשלושה חודשים.

כללו של דבר יש לזכות את הנאשם מן האישום הראשון.

האישום הראשון - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

בפרשת ההתרמה שסבבה את פעילות מטה שליט אבחין בין שתי פרשיות; פרשת הצעדה ופרשת המשט.

הצעדה

האפיין המרכזי של פרשת ההתרמה לשם קיום הצעדה הוא שהיא נעשתה בחסות מטה שליט ומטעמו. לכן, אלמלא נהג הנאשם כנוכל, הייתה לו יכולת להתנהל בפשטות; להעביר את הכספים שאסף לקרן מאור, לדווח לקרן את הוצאותיו ולדרוש ממטה שליט כיסוי הוצאות גירעוניות.

גם עמלת הנאשם בסך 10% הייתה יכולה לבוא בגדר אותה התחשבות. הנאשם העיד כי מרשק הסכים לנטילת עמלה בשיעור האמור. מרשק הכחיש את הדבר מכל וכל. אני משוכנע שמרשק דובר אמת בנקודה זו וכי הנאשם שיקר. הנאשם אינו פועל כגייס כספים חינם אין כסף. אולם ברי לי שבמקום להתעמת עם מרשק ועם מטה שליט (שבו איש פרט לליבמן לא פעל בשכר) הוא העדיף לזכות בעמלתו כחלק מ"אבני המרמה" הכוללות.

אולם הנאשם לא נהג בדרך הפשוטה. פשוט וברור שלא עשה כן משום שבדרך המלך לא ניתן לשלוח יד בכספי התרומות. במקום זה פעל הנאשם על ידי ניתוב כספי התרומות לחשבון עסקי פרטי שבגדרו ספק אם יש אפשרות לבצע בקרה על הנכנס והיוצא אך בוודאי שאין לדעת לאיזו תכלית הוצא הכסף (שרובו נמשך במזומן). הנאשם לא ניהל רישום מסודר. אי אפשר לדעת כמה כסף הוצא ולאילו מטרה יצא.

חישובים וחישובי חישובים שערך הסנגור בדבר הוצאות ישירות והוצאות עקיפות לטובת הצעדה הם אולי "מלאכת מחשבת" אך לדעתי השלכתם על האישום המיוחס לנאשם מצומצמת למדי. המאשימה מייחסת לנאשם עברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. ה"דבר" שהתקבל הם, כמובן, כספי התרומות בסכום כולל של כ-234,000 ש"ח והמרמה התבטאה בשלושה אלה: (1) הסתרה מן התורמים שהכסף הנתרם "נבלע" בחשבון עסקי - פרטי שאינו מתנהל כמוסד ציבורי; (2) הסתרה מן התורמים שלא מתקיים רישום הוצאות מסודר; (3) מצג לתורמים שהכסף מיועד לסייע לפעילות מטה שליט בשעה שרק חלק מן הכסף שימש למטרה זו.

אילו נמסרה לתורמים תמונת מציאות נכונה די היה בשני רכיבי המרמה הראשונים כדי שאיש לא יתרום אגורה אחת למתרים שאין לדעת מה יעשה ומה עשה בכספי התרומה. על כן היה מקום לייחס לנאשם קבלת דבר במרמה של מלוא סכום הכסף שנאסף מן התורמים.

המאשימה, מתוך שראתה לנגד עיניה בעיקר את רכיב המרמה השלישי גרעה כ-80,000 ש"ח מן הסכום שנאסף משום שהעריכה שהסכום שנגרע הוצא לענייני הצעדה. הערכה זו של המאשימה כמו גם חישוביו של הסנגור אינם יכולים לעמוד לו, לנאשם. אדם שמקבל לידיו סכום כסף תוך הבטחה שישתמש בו למטרה מסוימת והוא מכניס את הכסף לחשבון פרטי ומנהלו כך שאין לדעת מה שימוש שנעשה בכסף, אינו רשאי לסמוך על השערות. אין קבלות, אין תיעוד של הזמנות מתועדות. אין דבר. יש רק עובדה שהייתה צעדה ושהיו בה אוטובוסים. כמה, איך, מתי ובאיזה סכום - נותרו כהשערות פורחות באוויר.

אני מקבל את עמדת המאשימה שעבירת המרמה בוצעה בנסיבות מחמירות שביטוין בריבוי הגורמים שהנאשם הונה אותם, שימוש ציני ברגשות של אנשים שביקשו לתרום למטרה נעלה ונמצאו מספקים רצונותיו של אדם נקלה, הפגיעה העקיפה שעשויה להיגרם לנכונותם של אנשים לתרום והשימוש באמצעי העלמה והסתרה.

המאשימה ביקשה בשלב מוקדם יחסית של ההליך השיפוטי להוסיף גם אישום של גניבה בידי מורשה. עבירה זו היא עבירת גניבה מטיפוס מיוחד שעניינו שליחת יד בנכס שמופקד או התקבל לשימוש למטרה מסוימת ובמקום לממש את השימוש הנדרש, הנכס נגנב.

העברה היא מטיפוס של כוונה רגילה. היסוד הנפשי של גניבה מתגבש לאו דווקא בעת קבלת הנכס אלא בשעה שהמחזיק מחליט לשלוח ידו בנכס או להימנע מן השימוש המיועד.

כשלעצמי אני סבור שמי שנוטל נכס שאין לו זיהוי מסוים (כגון כסף או שטר חליפין המשקף כסף) ו"מטמין" אותו במקום כלשהו שאיננו המקום המיועד לנכס ומתנהל עם הנכס באופן שאינו מאפשר לעקוב אחר הנעשה בו ולגלות את מוצאו ומובאו והוא עושה כן על מנת שיוכל לעשות בנכס כרצונו, הריהו כמי שהסתיר את הנכס וכמי שגנב את הנכס במחשבה פלילית. העובדה שלאחר מכן הגנב השתמש בחלק מן הנכס למטרה שלשמה נמסר הנכס בידו אינה מעלה ואינה מורידה לעניין הגניבה. המתפרץ לבית מגורים ונוטל ממנו חפץ מבצע בה בעת עברת גניבה. החלטה שגיבש זמן מה לאחר מכן להחזיר את החפץ אינה משנה דבר מן הגניבה שהתגבשה. כך גם בעניין כבעניינו ברגע שהכסף הוכנס לחשבון הפרטי של הנאשם באופן שלא ניתן לעקוב אחריו והנאשם יודע שהכסף יתנהל ללא כל בקרה, מתגבש לדעתי גם היסוד הנפשי של עברת גניבה, גם אם לאחר מכן נעשה בחלק מן הסכום שהופקד בחשבון שימוש לתכלית המיועדת.

גם אם לא תאמר כך, ודאי שהנאשם שלח ידו בכספים שלא נוצלו לתכלית של הצעדה או לתכליות אחרות של מטה שליט.

אינני משוכנע שכישלון ההתרמה של אותם גורמים שחשדו בנאשם וסירבו לפנייתו עולה כדי ניסיון לקבלת דבר במרמה. דווקא החשד שהתעורר אצל אותם גורמים מאיין את יסודות ההסתרה ומונע את התגבשות הניסיון.

הוכח גם שהנאשם קיבל חשבונית פיקטיבית מפולסקי. בכך התגבשה עבירה של חשבונית פיקטיבית ולצדה גם הלבנת הון מפני שהנאשם ביקש להכשיר בדרך זו חלק מכספי המרמה שהתקבלו.

המשט

פעילות הנאשם ומרשק בעניין המשט התבצעה, רובה ככולה, מחוץ למסגרת מטה שליט. בפעילות זו גייס הנאשם תרומות בסכום של 135,000 ש"ח ושילם הוצאות ספקים בסך 11,000 ש"ח. 124,000 ש"ח נותרו בחשבון אל ישראל (ואם הוצאו, הוצאו לתכלית שאיש אינו יכול לדעת היום מהי).

כלל לא ברור על סמך מה ביקשו הנאשם ומרשק שהמטה יכסה את התשלומים לספקים. מכל מקום דרישת שליט וקרן מאור (עו"ד דובב) שהנאשם יגלה את רישומי ההכנסה וההוצאה שלו, הייתה במקומה. לא הייתה כל סיבה שהמטה יכסה הוצאות לא לו בלי שישתכנע, לכל הפחות, שהנאשם אינו אוחז בכספי תרומות שיועדו למשט [הסירוב של הנאשם למלא אחר הדרישה מוכיח את אשר אמרתי למעלה מכאן שהכנסת כספי תרומה לחשבון עסקי בלי יכולת לעקוב אחר השימושים בכסף עולה כדי הסתרה שהיא גופה גניבה].

משהוכח שהנאשם נטל לעצמו 124,000 ש"ח מתוך כלל כספי התרומה בהקשר למשט ברי שהכסף התקבל במרמה בנסיבות מחמירות ובהתאם להשקפה שהבעתי לעיל, גם תוך ביצוע גניבה בידי מורשה.

הנאשם הודה למעשה שזייף חשבוניות. התירוץ שהשמיע שכביכול נפלה שגגה בידי עורך החשבונית בציון הסכום שהחשבונית משקפת אינו מספק הגנה לנאשם. טענת ה"טעות" מושמעת כטענה בעלמא. אילו היה בה שמץ של אמת, ניתן היה לדרוש את תיקון החשבונית בידי עורכה. אין לנאשם רשות לתקן חשבונית של אחר גם אם טענת הטעות נכונה.

הכרעת דין

על בסיס הממצאים והמסקנות שלעיל אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות כדלקמן:

(1) קבלת דבר (154,320 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(2) גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין;

(3) זיוף מסמך בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(4) הנפקת חשבוניות פיקטיביות לפי סעיף 117 (ב) (3)(7)(8) של חוק מס ערך מוסף + סעיף 29 (ב) של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(5) איסור הלבנת הון לפי סעיף 3(א)(1) של חוק איסור הלבנת הון (ריבוי עברות).

אני מזכה את הנאשם מן העברה של ניסיון לקבלת דבר במרמה (שלוש עברות).

האישום השני - הדליקה בכרמל - בית אורן

תיאור האישום

ביום 2.12.10 פרצה דליקת ענק ביערות הכרמל. הדליקה גרמה נזקים קשים ליישובים סמוכים ובהם קיבוץ בית אורן. על רקע פעילות להוצאת אנשי הקיבוץ לנופש באילת נפגש הנאשם ביום 29.12.10 עם טלי שינה, יו"ר ועד הקיבוץ וברק ניר, יו"ר ההנהלה הכלכלית של הקיבוץ (להלן יחדיו ("ראשי הקיבוץ") וכל אחד לחוד בהתאמה: "שינה'-ו-ניר") ומסר להם כי ביכולתו לגייס מיליוני דולרים מתורמים בחו"ל כדי לשקם את הקיבוץ. הוא תיאר את הדברים כך שניתן היה לחשוב שהתרומה נמצאת לפתח. הוא טען במרמה באוזני ראשי הקיבוץ שאם ימסרו בידיו סך 100,000 ש"ח, לתשלום עבור מתווכים, יוכל להמציא את התרומה בהקדם. בעקבות המצג הזה אכן נמסר לנאשם סכום של 100,000 ש"ח שהועברו לחשבון אל ישראל.

ביום 5.1.11 הודיע הנאשם במרמה לראשי הקיבוץ כי עלה בידו להשיג תרומה בסך 6 מיליון דולר (מ"ד) מהמיליארדר פראנק לואי אך יש צורך לשלם 100,000 ש"ח נוספים למתווך אוסטרלי. הסכום המבוקש נמסר לנאשם והוא שלשלו לכיסו.

מיוחסת לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

בירור האישום

נראה כי בסיסי העובדות אינם שנויים במחלוקת. אכן הנאשם הציע לראשי הקיבוץ להתרים עבורם סכומים גדולים מגורמים עתירי ממון בחו"ל. כנגד סכומי הכסף שקיבל נתן שיקים לביטחון. לשיקים לא היה כיסוי. הוא צירף את מרשק כערב. מרשק נתן הסכמתו לכך.

הנאשם דחק בראשי הקיבוץ למהר ולהמציא לו את הכסף הדרוש כדי "לא לאבד זמן" שכן יש "תרומה מחו"ל גדולה מאד" [ת/118]. לעניין סכום הכסף השני שראשי הקיבוץ נדרשו למסור, נמסר להם שהושגה תרומה גדולה מפרנק לואי ושהתרומה תגיע "תוך 14 ימים" או "בשבוע הבא" [ת/118] שהם מסרונים שהתקבלו אצל שינה].

בחקירתו מסר הנאשם שפנה לתורמים בכל העולם ושהיה אמור להגיע שיק מתורם גדול שאת זהותו סירב לגלות לחוקרים [ת/255, 256] כך גם העיד בבית המשפט [פ/1391, 1393, 1704, 1706].

באת כוח המאשימה טוענת שהתנהלות הנאשם היא בעליל הוצאת כספים במרמה. הסנגור טוען שהנאשם עשה מיני ניסיונות להשיג את התרומות אך נעצר חודש לאחר שקיבל את הכסף ולא יכול היה להשלים את משימתו. כיון שהתכוון לעשות כל שביכולתו כדי למלא את משימתו, אין לומר שכישלונו להשיג את התרומות עולה כדי עברה.

האישום השני - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

התשתית העובדתית שעליה מבוסס אישום זה, ברורה ומבוררת. הנאשם הציע לראשי הקיבוץ שירותי התרמה ונטל מידם 200,000 ש"ח בשתי "פעילות". לכל הפחות עובר לנטילה השנייה הציג לפני ראשי הקיבוץ מצג שהכסף מצוי בהישג ידו. הוא ציין שהושגה תרומה גדולה מהמיליארדר פרנק לואי ושם ימסרו לידיו 100,000 ש"ח התרומה תגיע בתוך פרק זמן קצר שאותו נקב בימים. מצג זה מרמתי בעליל, שכן לא הייתה בידי הנאשם כל הבטחה שהיא להעברת תרומה וממילא גם לא יכול היה לנקוב בפרק הזמן הנחוץ להעברתה. כל מה שאמר לראשי הקיבוץ לא נועד אלא לסבר את דעתם שה"השקעה" כדאית והתמורה לה מובטחת. שום בר דעת לא היה נותן "עמלה" או "עמלת מתווך" של 100,000 ש"ח לשם זריית כמה פניות דוא"ל לכל רוח. אנשים תמימים עלולים ליפול בפח יקוש כאשר ה"מתרים" מציג עצמו כמי שידו רב לו בהתרמות מעין אלה ואף נותן "שיק ביטחון" (שאינו שווה את הנייר שעליו נכתב). ניצול התמימות הזאת, כאשר הנצלן יודע שאין סיכוי להשיג את התרומה, הוא הונאה חמורה.

גם דרישת 100,000 ש"ח הראשונים היא הונאה ברורה. מי שמציע שירותי התרמה כנגד עמלה מסוימת שתנוכה מן הסכום שישג, אינו נדרש למחויבות מרובה שכן במקרה של כישלון לא ייגרם חסרון כיס לנתרם. אולם מתרים שמבקש לעצמו את עמלתו (או "שכר מתווך") מראש, חייב להעמיד את הנתרם על כך ששכר הטרחה יישמר בידיו גם במקרה של כישלון (בענייננו נעשתה פעולה הפוכה. שכן לכאורה הובטחה החזרה באמצעות שיק) וכן להבהיר לנתרם שהניסיון לאתר תורם יתבסס על פניות שאין מאחוריהן כל הבטחה או בטוחה שהיא.

הנאשם אמר לראשי הקיבוץ שהכסף הנדרש הוא שכר מתווכים. אם כך מדוע לדרוש אותו כאשר עדיין אין מתווך בנמצא? אם אמנם הכסף מיועד למתווך ופנייה למתווך לא נעשתה עד ל"פיצוץ הפרשה" מדוע לא הוחזר הכסף (שלכאורה טרם נמסר למתווך)?

התירוצים של הנאשם (והתירוצים שהשמיע סנגורו מפיו) הם תירוצים שקריים ברורים.

ניצול מצוקת אנשי הקיבוץ, הניצול המחפיר של תמימותם ודרישת סכומים כה גדולים ביחס ליכולתם של הנתרמים מהווים נסיבות מחמירות.

הכרעת הדין

אני מרשיע את רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר (200,000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השלישי - הדליקה בכרמל - מושב ניר עציון

תאור האישום

מושב ניר עציון נפגע בשריפת הענק שהתחוללה בדצמבר 2010 ביערות הכרמל. ביום 28.12.10 נפגש הנאשם עם מזכיר המושב טל ליאון (להלן: "ליאון") וטען בפניו במרמה שביכולתו לגייס תרומות בהיקף של 3 מ"ד לשיקום המושב. ליאון נדרש למסור לנאשם 100,000 ש"ח כתשלום הוצאות למתווכים. הנאשם הפקיד בידי ליאון "שיק ביטחון" באותו סכום. אגב כך גם הציע לארח, באמצעות תרומות, את ילדי המושב באילת.

אנשי המושב השתתפו בהעברת סכום הכסף. הנאשם התקשר בראשית ינואר 2011 לליאון ומסר לו שהשיג תרומה בסך 100,000\$ שהופקדה בידי עו"ד יעקב ויינרוט. באמצע ינואר התקשר הנאשם לליאון ומסר שכדי שהאירוח באילת יתבצע, על המושב לערוב לתשלום לבית המלון ומייד לאחר מכן תגיע התרומה.

בסופו של דבר נסוגו אנשי המושב מנכונות להעביר את הכסף לנאשם וסירבו להצעותיו.

המאשימה מייחסת לנאשם עברה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא + סעיף 25 של חוק העונשין.

בירור האישום

על פי עדויות אנשי המושב (ליאון ומנחם יעקובי, מנהל הכספים של המושב) הבטיח הנאשם להמציא להם תרומת ענק וביקש תשלום של 100,000 ש"ח כדי לשלם למתווכים. הוא הבטיח שהתרומה תגיע "בתוך 40 ימי עסקים" ובשלב מסוים מסר שמצויה בידו תרומה אך הוא מתלבט למי להפנות אותה.

נציג המושב נקטו זהירות, סרבו להפקיד בידיו את הכסף והסכימו רק להפקדת שיק בנאמנות בידי מרשק.

בחקירתו במשטרה הכחיש הנאשם את המיוחס לו וטען כי לא הבטיח לאנשי ניר עציון דב. הוא ביקש 100,000 ש"ח כשכר טרחה ומשסירבו לכך ביטל את ההצעה.

טענת סנגורו היא שהתנהלות כזאת אינה בגדר ניסיון קבלת דבר במרמה שכן אין כל הוכחה לכך שכאשר הציע הנאשם את פעולתו לאנשי המושב לא התכוון לפעול למימוש ההצעה.

האישום השלישי - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

התשתית העובדתית שעליה נשען אישום זה אינה שנויה במחלוקת. באורח דומה למסקנות שהסקתי ביחס לאישום

הקודם, גם בענין דנן נעשה מצג מרמתי באוזני גורמי המושב. הנאשם שידל וחזר ושידל את אנשי המושב ליתן בידו 100,000 ש"ח תוך שהוא מציג לפניהם מצג שבהישג ידו תרומת ענק עבור המושב. לא נאמר לגורמי המושב כלל שלניסיון ההתרמה אין כל רקע וכל כולו אינו אלא פנייה אקראית לגורם התורם (אפילו פנייה כזאת לא נעשתה).

בהבדל מן הניסיון שתואר באישום הראשון שהיה מגולם בפעילות ראשונית, הניסיון בהקשר של אישום זה הוא פעולת שכנוע חוזרת ונשנית תוך העמקה הולכת וגדלה של מצג השווא.

על כן יש להרשיע את הנאשם באישום המיוחס לו.

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של ניסיון לקבלת דבר (100,000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא + סעיף 25 של חוק העונשין.

אישום רביעי - דליקה בכרמל - התרמות כספים

תאור האישום

לאחר התרחשות הדליקה ביערות הכרמל פנה הנאשם אל חברות שונות וביקש להתרימן עבור תושבי היישובים שנפגעו בדליקה. מספר חברות נענו לבקשה והעניקו לנאשם המחאות כסף שהועברו לחשבון אל ישראל. חלק מנציגי החברות ביקשו לוודא שהתרומה נכנסת לחשבון של עמותה שהיא מוסד ציבורי מוכר. הנאשם, באמצעות אוריין רייס שעבדה עמו הציג מצג שהכספים נכנסים לעמותת "אורות ישראל - המרכז להעמקת הזהות היהודית בדרום" אולם הכסף שהתקבל נותב לחשבון אל ישראל.

הנאשם אסף סכום כולל של 76,400 ש"ח שמתוכו השתמש בסכום של 33,000 ש"ח לתכלית של עזרה ליישובים.

הנאשם קיבל מפולסקי ביום 12.12.10 חשבונית על סך 50,000 ש"ח שבה נכתב בכזב שהיא ניתנת עבור "ייעוץ ושיווק פרוייקט חוף הכרמל".

בגין זה מואשם הנאשם בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ובעברה של חשבוניות פיקטיביות לפי סעיף 117(ב)(3) של חוק מס ערך מוסף + סעיף 29 של חוק העונשין.

בירור האישום

כשלושה ימים לאחר שפרצה הדליקה בכרמל, הגה הנאשם רעיון של ביצוע כל מיני פעולות (נופש, הצגות וכיו"ב)

לתושבי היישובים שנפגעו הכל בכספי תרומות. בראשונה פתח ביוזמה להוציא את תושבי בית אורן לנופש באילת, בהמשך רכישת כרטיסים עבור ילדי ניר עציון לצפייה בהצגה וכן נופש עבור תושבי עין הוד. הוא פתח במסע התרמה נמרץ (כולל עידוד הגורמים התורמים לוותר על כללי הבירור המקדים שהם נוהגים לערוך ולתרום באורח מיידי) והצליח לאסוף 76,400 ש"ח שאותם העביר לחשבון אל ישראל. בפעילות ההתרמה הסתייע הנאשם בשמו של מרשק (ששמח לעזור אך לימים יתברר לו שבתמימותו הפיל עצמו בפח וגם סיבך את התנועה הקיבוצית במחויבות כספית לא לה). כן הסתייע בעמותת אורות ישראל שהיא מוסד ציבורי מוכר (הוא הציע למנכ"ל העמותה עמלה של 10% תמורת שימוש בעמותה ככתובת להמצאת תרומות^[12]).

מספר פעילויות יצאו מן הכוח אל הפועל (נופש באילת לתושבי בית אורן ותושבי עין הוד הצגה בתל אביב לילדי ניר עציון), אולם הראיות שהוצגו מראות שהנאשם נשא רק במקצת מעלויות הפעילות האמורה. היתר נותר כחוב (לרשת מלונות ישרוטל ולגורמים אחרים).

המאשימה הציגה מערכת ראיות מפותלת כדי להראות באיזה אופן סולקו החובות הללו ומאילו מקורות שולמו כספים ששולמו. העיקר הוא שמתוך סכומי התרומות שנאספו פחות ממחצית הסכום נוצלה לתשלום בגין פעילויות כאמור ואילו היתרה נותרה בחשבון אל ישראל כדמים שהנאשם השיג במרמה.

הנאשם נעזר בפולסקי ובבן דוד לשם הנפקת חשבוניות פיקטיביות שנועדו במרמה לשקף את הוצאותיו. אצל ר"ח דרזי נתפסו שלוש חשבוניות של חברת קרגו (בבעלות בן דוד) על סך 60,000 ש"ח, 130,000 ש"ח ו-5000 ש"ח [ת/278] שמשקפות לכאורה "איתור תורמים לפרויקט חוף הכרמל" או "עבודת חוף הכרמל". בחקירתו במשטרה טען הנאשם שבן דוד סחט אותו [ת/255] ובבית המשפט שינה טעמו ומסר ששילם לבן דוד 60,000 ש"ח בלי לפרט מה טעם נדרש תשלום כזה [1752, 1754]. חשבוניות אלה דווחו למע"מ אף על פי שהן חשבוניות פיקטיביות.

בתיק רואה החשבון נמצאה גם חשבונית של "אריה יעצים" בסך 50,000 ש"ח "עבור ייעוץ ושיווק פרויקט חוף הכרמל" [ת/278, ת/427]. פולסקי מסר בעדותו בבית המשפט שהחשבונית פיקטיבית [פ/1662-1663, 1689-1691]. הנאשם טען בחקירת המשטרה שהחשבונית משקפת את הכספים ששולמו לפולסקי בין אוגוסט לדצמבר 2010 [ת/256]. בבית המשפט הסביר שמקובל במקומותינו להנפיק חשבוניות בגין פעילות שבוצעה בעבר ולשייכן לפעילות המתבצעת במועד ההנפקה של החשבונית [פ/1755-1756].

המאשימה כרכה באישום זה גם פעילות של התרמה למען ארגון טיול לילדי עובדים זרים. הטיול לא יצא לפועל כיון שלא הושגו תרומות מספיקות. הנאשם רכש כרטיסים להצגה עבור הילדים ושילם חלק מן ההוצאה. הוא השתמש בשם התק"ם (כיון שמרשק נתן ברכתו לפעילות) ובשם עמותת "ילדים ישראלים". היו בין התורמים שהעידו כי שאילו היו יודעים שהמתרים נוטל לעצמו עמלה או מעביר את הכסף שנתרם לחשבון של זוגתו לא היו תורמים.

המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם גם בעבירה של גניבה על ידי מורשה (ראו הנמקה לעניין האישום הראשון).

הסנגור בסיכומיו אינו מכחיש את הסכומים שהועברו לחשבון אל ישראל. הוא גם מאשר שלא עלה בידי הנאשם לפרוע את מלוא ההתחייבות לחברת ישרוטל. זה כיון שהיו עלויות נוספות מלבד עלויות בית המלון. חובת פירעון החוב חלה על התנועה הקיבוצית שהיא היזם של האירוע והמזמינה. לנאשם אין מחויבות כזאת. אכן אותה עת נכנס לחשבונו של הנאשם סכום של 100,000 ש"ח שהגיע מקיבוץ בית אורן למימון איתור תורם. אסור היה לנאשם להשתמש בסכום הזה כדי לכסות את החוב לרשת המלונות מאחר שהסכום מיועד לתכלית מסוימת וכל נגיעה בו תהווה קבלת דבר במרמה.

כללו של דבר הנאשם לא עמד בתשלומים מפני שהוצאות עלו על ההכנסות (תרומות). אין לומר שאצל הנאשם התגבש היסוד הנפשי של קבלת דבר במרמה.

האישום הרביעי - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

בראשונה אעיר שבחינת פליליות התנהלות הנאשם אינה נוגעת למחויבות האזרחית שלו או של "פטרונ" מרשק. לא לי לבחון איזה גורם היה מחויב לפרוע את ההתחייבות לרשת המלונות או לכל ספק אחר^[13]. הערה זו נכונה גם לעניין הפרשיות הקודמות ולאלה שניצבות לפתח.

הבחינה הפלילית מתעניינת בשאלה מה הייתה ההבטחה לתורמים. מהי התכלית שלשמה הם תרמו והאם בגדרה של ההתרמה צוירה לפניהם תמונה מרמית.

התשובה היא שהנאשם נהג כלפי התורמים תרמית כפולה (כבר נדרשתי למרמה הכפולה בהקשר לפרשת התרומות קודמת). הנאשם אמנם הציג לתורמים את תכלית ההתרמה אולם נמנע מלומר להם שאת כספי התרומות הוא משלשל לכיסו כדי להבליעם שם עם כספי מרמה אחרים (למשל כספי קיבוץ בית אורן) וכספים פרטיים. אין לך תורם שירים תרומתו מתוך ידיעה שהכסף יבלע בחשבון פרטי בלי כל מחויבות בלי דין ובלי חשבון. ההנחה שכספי התרומה מתנהלים כדין, מובדלים מכספים אחרים ונתונים לבקרה כדין היא מעין תניית מכללא ב"עסקת התרומה". כיון שהנאשם לא עמד בתנאי הריהו כמי שהונה את תורמיו והוציא מהם את כספם במרמה.

שנית, העדר תיעוד (קבלות, חשבוניות, ספרי קופה) של ההכנסות וההוצאות בחשבון מהווה גם הוא מעשה הונאה כלפי התורמים מפני שהדבר מבטא הסתרה של כספי התרומות כך שלא ניתן לדעת מה עלה בגורלם ולאילו תכלית הנאשם השתמש בהם. המאשימה הוכיחה שכ-76,000 ש"ח כספי תורמים הוכנסו לחשבון. היא מצאה שכפחות ממחצית הסכום שמשה לתכלית ההתרמה. היתר אין ידיעה מה נעשה בו. המאשימה אינה צריכה להוכיח שהשימוש בכספים נעשה שלא

לתכליתם היעודה. זו הוכחה של יסוד נסיבתי שלילי. בכגון זה מוטל על המאשימה נטל שכנוע מצומצם. חובת הבא הראיה עוברת לנאשם ובדין לא עלה בידו להוכיח דבר זולת הערכות והשערות.

הנאשם אחראי בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (הונאה רבת אנפין של מספר גדול של תורמים), בגניבה בידי מורשה בעברה של חשבוניות פיקטיביות.

הכרעת הדין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות אלה:

(1) קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין;

(2) גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין;

(3) חשבוניות פיקטיביות לפי סעיף 117 (ב) (3) (8) של חוק מס ערך מוסף.

האישום החמישי - הוצאת כספים במרמה מאדמו"ר

תאור האישום

בראשית אפריל 2007 פגש הנאשם רב ואדמו"ר של קהילה חסידית מסוימת (להלן: או "האדמו"ר"^[14]). במפגש נכח גם בן האדמו"ר. הנאשם מסר לבני שיחו כי ביכולתו לגייס עבור האדמו"ר וקהילתו (הקטנה יחסית) 1.3 מ"ד לפחות. הוא דרש סכום של \$15,000 כעמלה ודמי תיווך עבור עובדים שעובדים עמו.

האדמו"ר מסר בידי הנאשם את הסכום המבוקש אך כשהנאשם ביקש \$5000 נוספים סירב האדמו"ר לכך.

שום תרומה לא הושגה. המאשימה מייחסת לנאשם עברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בירור האישום

הנאשם נפגש עם האדמו"ר ובנו ותיאר לפניהם את יכולותיו בגיוס כספי תרומות. הלכה למעשה הנאשם הבטיח שישג את הסכום שהתחייב לו. ההבטחה ניכרת ממכתבים שכתב הנאשם לאדמו"ר. כך כתב ביום 12.4.07: "עד תאריך 1.5.07 נשלם גיוס של כשני מיליון דולר" ומאוחר יותר ביום 6.6.07: "אנו עשינו ימים כלילות לביצוע המהלך והוא יבוא לסיומו עד ה- 12.6 ללא עוררין" וביום 12.6.07: "להערכתנו הנושא יסתיים תוך 24 שעות" [ת/411]. מעדות בן האדמו"ר עולה כי הנאשם הגיע לסיור במוסדות הקהילה מלווה בבחורה בשם ורד שהוצגה

כמנהלת קרן צדקה של מייקרוסופט בישראל [פ/461]. האדמו"ר ובנו התרשמו מאד מיכולות הנאשם והאדמו"ר הסכים לתת לו סך \$15,000 כנראה בשני תשלומים.

הנאשם לא עשה דבר כדי להשיג את הכסף. הוא דרש מהאדמו"ר סכומי כסף נוספים אך זה סירב ואף איים בתביעה. כך אירע שהקשר נותק.

האדמו"ר הסביר שנמנע מהגשת תלונה למשטרה משום שחשש מפגיעה בתדמיתו בעיני קהילתו וחשש מפגיעה בתדמית הקהילה כולה.

בפי הסנגור שלוש טענות: (1) ההתרחשות הקשורה באדמו"ר התרחשה בשנת 2007. משך ארבע שנים איש לא ראה לנכון להתלונן. מסתמא שאיש גם לא מצא פליליות בהתנהגות הנאשם. כשנודע ברבים שנחקרת תלונת מטה שביט מיהר האדמו"ר לקפוץ על עגלת המתלוננים ולייחס לנאשם מרמת שווא. (2) כדי להרבות ולהאדיר וכדי לשוות לדרישת העמלה שדרש הנאשם חוסר סבירות המציא" האדמו"ר ובנו נמצא תומך בו, טענה שהנאשם דרש עמלה של \$15,000. אין לכך ראיה. יש פתק שמאמת \$7500 בלבד. (3) בהצעה של הנאשם לפעול לגיוס כספים לטובת האדמו"ר וקהילתו כנגד עמלה אין שמץ של פליליות. גייס הכספים זכאי לעמלה גם בנסיבות של כישלון מאמציו. די שהנאשם עשה "משהו" כדי לקדם את גיוס הכספים כדי שהבטחתו להשתדל לגייס תרומות לא תהיה הבטחה מרמתית; כשם שסנגור מבקש ומקבל שכר טרחה ללא תלות בתוצאה כך גם גייס הכספים.

ממצאים ומסקנות

הנאשם הציג לפני האדמו"ר ובנו מצג שקרי מעיקרה שהוא מסוגל להתרים עבורו ועבור מוסדות הקהילה סכומי כסף גדולים. הנאשם עשה כן בודעו שאין לו קשר ואין לו מגע עם שום אדם או גורם שמוכן לשקול תרומת מיליוני דולרים לקהילה. התכתובת שהוצגה במשפט ["עד תאריך 1.5.07 נשלים גיוס של כשני מיליון דולר"; "אנו עשינו ימים כלילות לביצוע המהלך והוא יבוא לסימונו עד ה- 12.6 ללא עוררין"; "להערכתנו הנושא יסתיים תוך 24 שעות" (ת411)] מוכיחה בעליל דברי שקר ותרמית. לא היה כל יסוד לאמירות הכתובות הללו והן נועדו להוליך את האדמו"ר שולל.

המאשימה הציגה הוכחות מספיקות לכך שהנאשם דרש וקיבל עמלה של \$15,000. די בעדותו המהימנה של האדמו"ר כדי לספק את מידת הראיה הנחוצה. מניין שהעדות מהימנה? פשוט משום שהתברר שהאדמו"ר לא חזה את הנאשם בחזיון תעתועי לילה. הנאשם מאשר שביקר אצל האדמו"ר בקהילתו והציע לו תרומות ענק. הנאשם מאשר שדרש עמלה. יש לכך תיעוד חלקי. אין סיבה לחשוב שהאדמו"ר הכפיל כך סתם את העמלה שנדרשה.

בטיעון ההתגוננות המשולש של הסנגור אין כל מאומה. אין משמעות לכך שהאדמו"ר הגיש תלונה מאוחרת. יש, כאמור, ראיה לדרישת העמלה ולתשלומה. הנאשם התחייב לתרומת ענק בודעו שאין לו קשר עם תורם ואין לו קשרים להשגת תורם. אין כל מקום להשוואה בין גייס כספים המעוור את עיני הבריות לבין סנגור שמבקש שכר עבור טרחתו בלי קשר לתוצאה. לקוחו של עורך הדין יודע שההצלחה אינה מובטחת ושהוא צריך לשלם בעד מאמץ כן וסביר של סנגור.^[15]

הנאשם אחראי בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (ניצול מצוקה כלכלית של האדמו"ר וקהילתו, ניצול ציני של חששו של האדמו"ר מחשיפה מביישת של ההתרחשות שתפגע באמון הקהילה בו ובמנהיגותו).

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

אישום שישי - מרמה כלפי הרב תנעמי

תיאור האישום

בשנים 2008-2009 שימש הרב משה תנעמי כרב היישוב רכסים וכראש המרכז החינוכי "אור חדש" שהיה מיועד לחינוך בנות מאזורי מצוקה. באוגוסט 2008 פנה הנאשם השלישי שלמה מור שושתרי (להלן בהתאמה: "**הנאשמים**", "**הנאשם**" ו- "**שושתרי**"), בידיעת הנאשם, אל הרב תנעמי ומסר לו שביכולתו לגייס מיליוני דולרים כל שנה עבור המרכז החינוכי. הרב נפגש עם הנאשם (בר שירה) ארבע פעמים לפחות בתל אביב. בפגישות הללו הציגו הנאשמים מצג שווא שביכולתם להשיג את תרומות העתק המובטחות ודרשו בתמורה סכומי כסף לכיסוי הוצאות ולתשלום למתווכים.

בעקבות מצגי המרמה שילם הרב תנעמי לנאשמים, מעת לעת, סכומי כסף שהצטברו בין השנים 2008 - 2009 לכדי \$150,000. הנאשמים לא השיגו כל תרומה לרב או למרכז החינוכי שבראשו עמד.

הנאשמים מואשמים בקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בירור האישום

הרב תנעמי תיאר בעדותו את מפגשיו עם הנאשמים, את הצרכים המרובים של המרכז החינוכי שבראשו עמד ואת הבטחות השווא של הנאשמים ובראשם הנאשם. הוא הציג מכתב התחייבות להשגת כספי התרומה [ת/422א] ציין שקיבל שיק ביטחון של חברת ב.ומ.א שהתברר להיות חשבון סגור [בביתו של שושתרי נתפס שיק של ב.ומ.א לפקודת אביגיל בובוביץ על סך 580,000 ש"ח (ת/46)].

הוצגה אסופת תכתובות מייל בין הנאשם לרב תנעמי שממנה עולות הבטחות מפורשות להגעת כספי תרומה [ת/256]. ביום 30.7.09 כתב הנאשם לרב תנעמי שהמאמצים להשיג תרומות כשלו באשמת שושתרי. עוד הוא טען ששושתרי קיבל את מירב הכסף בעוד הוא קיבל רק חלק קטן. מכל מקום שושתרי קיבל סכומים נכבדים להחזיר לרב אך כנראה גנב אותם ממנו.

מחקירת הנאשם במשטרה ומעדותו בבית המשפט עולה מעין הודאה בקבלת כספים בטיעוני שווא (או לפחות בכך שמגיע לרב החזר כספו). לדבריו מסר סכומי כסף גדולים בידי שושתרי להחזיר לרב אך הלה כנראה השאירם בכיסו.

מנגד שושתרי העיד שלא קיבל אגורה להחזיר לרב.

המאשימה גורסת ששני הנאשמים נטלו את כספי הרב במרמה. החלוקה ביניהם כלל אינה חשובה.

בדירתו של שושתרי נתפסו רישומים המשקפים העברות סכומי כסף מהרב תנעמי המסתכמים בכ- \$150,000. שושתרי טוען שהוא קיבל לידיו לכל היותר כמה מאות שקלים בלבד. כל היתר נטל הנאשם.

הרב תנעמי העיד שהעביר את הכספים שנדרש להעביר לידי שושתרי באמצעות חלפן כספים בשם טאוב. טאוב העיד ואישר באורח מלא את דברי הרב תנעמי. הוא לא זכר את נוכחות הנאשם בשלב קבלת הכספים אף על פי ששושתרי טוען שהנאשם נכח בדבר.

טענת הנאשם בפרשה זו פשוטה. תחילת הפרשה, לפי כתב האישום, היא בכך ששושתרי פגש את הרב תנעמי והציע לו תרומות עתק כנגד עמלה. גם לפי כתב האישום הנאשם לא נכח בפגישה. הוא אישר אותה או ידע אודותיה, אמירה שאין לגביה כל הוכחה (זולת דברי השקר של שושתרי). בהמשך קיבל שושתרי מידי הרב תנעמי באמצעות טאוב, סכומי כסף שהצטברו לכדי \$150,000. פתקים שנמצאו בדירתו של שושתרי מוכיחים את קבלת הכסף בידיו. טאוב שלל את עדות שושתרי שהנאשם נלווה אליו למפגשים. הרב תנעמי קיבל כבטוחות שיקים של חברה ששייכת לשושתרי. שושתרי איננו שליח. שליח אינו מצרף שיקים שלו או של חברה שלו כביטחון.

הנאשם הודה שקיבל מהרב תנעמי 50,000 ש"ח ישירות לחשבון הבנק שלו. זה הסכום היחיד שקיבל ואותו החזיר לידי שושתרי על מנת שימסרם לרב. יש חתימה של שושתרי שמאשרת קבלת הכסף. מכאן שאין מקום לייחס לנאשם את הונאת הרב תנעמי.

סנגורו של שושתרי טוען שלא הייתה לו יד ורגל בייזום מעשי ההונאה כלפי הרב תנעמי. הוא היה שליחו של הנאשם והשתכר ממנו אלי צרור נקוב. הא ראיה שהרב תנעמי ראה בנאשם כגורם שהונה אותו, נפגש עם הנאשם כמה פעמים וגם קיבל מן הנאשם בכתב סדרת הודעות מייל שבהן הולך אותו הנאשם שולל על כך שכספי התרומה בדרך אליו.

אישום שישי - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

על בסיס עדותו של הרב תנעמי בצירוף התכתובות שהנאשם שלח לו ובהן הבטחות שהיו בעליל הבטחות שווא לקבלת כספי תרומות, ניתן לקבוע שהנאשם מיצב את הרב תנעמי כיעד נוסף להוצאת כספים במרמה.

במהלך שנה וחצי לערך מסר הרב תנעמי הבטחות השווא כ-\$150,000. הסכומים השונים נמסרו לידי שושתרי באמצעות

טאוב. מדברי הרב תנעמי עולה שהיה ברור לו ששושתרי הוא צינור להעברת הכספים לנאשם.

אין לדעת אם שושתרי העביר את כל סכומי הכסף שקיבל לידי הנאשם. שושתרי אינו קוטל קנים ולא מן הנמנע שכיון שהגיעו לידי סכומים במט"ז במזומן נטל חלק מהם לעצמו. בכך אין כדי לסתור את ההתרשמות הברורה - הנעוצה במערך ההתנהלות הכללי של הנאשם כנוכל שהתמחה בהוצאת כספים במרמה על דרך התייצגות כאשף בגיוס כספים - שהנאשם הוא "המוח" בפרשת ההונאה כלפי תנעמי.

אין כל הוכחה ממשית שהנאשם החזיר כספים לרב תנעמי. יש ראייה מפוקפקת שהוא מסר סכום כסף לשושתרי, לדבריו כדי להחזיר לרב תנעמי. הוכחת פירעון לידי הרב תנעמי, אין.

שושתרי הוא שותף משני להוצאת הכספים במרמה. הוא פועל בשליחותו של הנאשם, לרבות בקיום המפגש הראשון שבו שכנע שושתרי את הרב תנעמי לפגוש את הנאשם שכן ביכולת הנאשם להשיג תרומות. שושתרי הוא אכן זרוע ביצוע פיזית אולם במיזם העברייני הזה אין פעולות תכנון מורכבות. הנאשם שכנע את הרב תנעמי ביכולותיו והוסיף הבטחות סרק. גם אלה פעולות "פיזיות". שושתרי הוא האדם שמקיים מגעים פנים אל פנים עם הרב תנעמי והוא האדם שמביא את הכספים שנסחטו מהרב תנעמי הוא זה שמביא שיקים לביטחון של חבר בבעלותו. ניכר שכשושתרי פועל כך הוא יודע במה דברים אמורים. הוא בעל עניין.

לפיכך יש לראות את שני הנאשמים כאחראים להונאה שבוצעה בנסיבות מחמירות (ריבוי מבצעים, ניצול מצוקת הקורבן, תחכום רב).

הכרעת הדין

אני מרשיע את הנאשמים רונן בר שירה ושלמה מור שושתרי בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השביעי - הבטחת שווא לגיוס הלוואה

תיאור האישום

באמצע שנת 2010 הציע ליבמן לאהרון בן שושן, מנהל מפעל לייצור מנעולים בקיבוץ עין החורש, להיפגש עם הנאשם שבכוחו לגייס כספים למימון עסקים. ביום 14.7.2010 נפגשו השניים. הנאשם הציג עצמו כבעל קשרים עם גורמים בחו"ל שתורמים לתעשייה בישראל. על כן יש ביכולתו לגייס הלוואה ללא ריבית בהיקף של 2.5 מ"ח, בתוך שלושה שבועות. הנאשם דרש סך \$10,000 כעמלה שנראתה סבירה בעיני בן שושן.

ההלוואה לא התקבלה. הנאשם טען במרמה באוזני בן שושן שביכולתו להשיג הלוואה קטנה יותר בהיקף של

\$500,000 בתמורה לעמלה של \$4000 בן שושן העבר את העמלה בתקווה לזכות בהלוואה המובטחת. סך הכל העביר בן שושן לחשבונו של הנאשם \$14,000 בלי שקיבל דבר.

בירור האישום

ממצאים ומסקנות

כבחלק ניכר מן העניינים הקודמים גם כאן אין כמעט מחלוקת על בסיסי העובדות. הנאשם הציג עצמו לפני בן שושן כמי שיש לו יכולות וקשרים להשיג לבן שושן הלוואה גדולה בתנאים מפליגים (ללא ריבית!). זה כנגד עמלה של \$10,000.^[16] ההלוואה לא הושגה ובן שושן שוכנע לשלם \$4000 נוספים עבור הבטחה להלוואה קטנה יותר. גם זו לא הושגה חרף מכתבי "הרגעה" ששלח הנאשם שמהם עולה כי ההלוואה תגיע בקרוב.

יש כאן בבירור עסקה שבה מצד אחד ניצב אדם תמים מאד (בן שושן) ומצד שני רמאי מובהק. למה רמאי שואל הסנגור ומשיב אמרים לעצמו, הרי אין הוכחה שהנאשם לא עשה דבר כדי לקיים את הבטחתו. כישלונו אינו הופך את מעשיו לפליליים.

התשובה היא שההבטחה של הנאשם להשיג הלוואה היא בגדר מצג מרמתי אם מראש הנאשם יודע שאין בכוחו להשיג את ההלוואה ולמען האמת גם אינו מתכוון לעשות דבר לשם כך.

לכאורה על המאשימה להוכיח שהנאשם לא התכוון לפעול ולא פעל למימוש הבטחתו. חובת זו היא חובת הוכחה שלילית. היקפה של חובה כזאת נמוך ביותר. די למאשימה שתראה כי ההבטחה לא הייתה סבירה מלכתחילה. ובאמת היכן תמצא מישהו מחוץ למערכת הממוסדת שילווי מיליוני שקלים למספר שנים ללא ריבית? גם מפי הנאשם נשמע בחקירת המשטרה שהוא ניסה לפנות ללא הצלחה לבנק הפועלים. חוסר הסבירות של ההבטחה ניכר על פני הדברים. הבטחה כזאת אינה דומה, מבחינת היתכנותה, להבטחה לאסוף כספים למען מאבק חברתי או לשיקום במקרה אסון.

המאשימה יצאה אם כן ידי חובת ההוכחה ונטל הבאת הראיה להוכיח את רצינות ההבטחה עבר אל הנאשם. הוא לא עשה מאומה בעניין זה.

אין לי אלא לקבוע שמעיקרה לא יכול היה הנאשם לקיים את הבטחתו, לא עשה דבר כדי לקיימה ולא הייתה אפילו דקה קצרה בה גיבש כוונת מימוש ההבטחה.

הנאשם הונה את בן שושן פעם ופעמיים וקיבל ממנו \$14,000 במרמה. אינני סבור שהמרמה בוצעה בנסיבות מחמירות.

הכרעת הדין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 של חוק העונשין.

עמוד 22

האישום השמיני - ניסיון הונאה בגיוס כספים למטרה עסקית

באת כוח המאשימה מסכימה שאין לאיל ידה להוכיח את יסודות העברה שבאישום זה (ניסיון לקבלת דבר במרמה). לפיכך אני מזכה את הנאשם מן העברה שבאישום זה.

האישום התשיעי - ניסיון להונות חברת היסעים

ביוני 2010 על רקע הזמנת אוטובוסים עבור הצעדה נפגש הנאשם עם מוחמד זועבי, מנהל חברת ע. תמר טורס בע"מ והציע לגייס עבור החברה הלוואה של מיליון ש"ח כנגד עמלה בסך \$5000. זועבי חשד בנאשם ולא קיבל את ההצעה.

המאשימה מייחסת לנאשם עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

הכרעת דין

איננו יודעים פרטים רבים אודות השיחה הנדונה בכתב האישום. אני מקבל את עדותו של זועבי כעדות אמת אולם נראה לי שאף על פי שהנאשם חיפש קורבן נוסף למעשי הנוכלות שלו, מתקיים ספק אם הצעת גיוס הכספים חצתה את רף הניסיון הפלילי.

אני מזכה את הנאשם מן העבירה שבאישום התשיעי.

אישום עשירי - ניסיון מרמה - מחלקת טיפול נמרץ רמב"ם

תאור האישום

על רקע פעילות הנאשם בעקבות הדליקה בכרמל נוצר קשר בינו לבין ד"ר ירון לביא מנהל המחלקה לטיפול נמרץ בבית החולים רמב"ם בחיפה. הנאשם אמר ללביא שביכולתו להוציא לנופש את אנשי המחלקה במימון של עו"ד וינרוט. הצעה זו לא התממשה.

לאחר מכן הציג הנאשם עצמו לפני ד"ר ירון ובהמשך גם לפני גב' טליה זקס מתאמת קשרי חוץ בבית החולים כבעל קשרים ענפים במקסיקו, בברזיל וברוסיה ושמצא תורם שיעביר סכום של 5 מ"ד. הנאשם דרש שקודם לביצוע ההתרמה ינתן לו סכום של 35-50 אלף דולר כדי לשלם לעו"ד או מתווך מקסיקני. ד"ר לביא סירב לכך.

המאשימה מייחסת לנאשם עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בירור האישום

ממצאים ומסקנות

מעדויות ד"ר לביא וגב' זקס עולה שהנאשם הציג עצמו כאיש עסקים ובעל קשרים ענפים במקסיקו ברזיל ורוסיה ושיש תורם קונקרטי שמוכן לתרום 5 מ"ד לבית החולים. נדרש רק תשלום שכ"ט עו"ד או מתווך. הנאשם קיים שיח עם שני העדים באמצעות תכתובת דוא"ל שממנה נשקפת רצינות הבטחותיו.

בא כוח הנאשם גורס שההצעה לא עברה את רף הניסיון הפלילי.

לפי המתווה שהצגתי באישומים קודמים עלי לקבוע שהתנהלות הנאשם מהווה ניסיון לקבלת דבר במרמה. הנאשם הציג מצגים שקריים בעליל. הוא הציג עצמו כאיש עסקים וכבעל קשרים בחו"ל הוא הציג מצג שתרומת ענק מצויה לפתחו של בית החולים ממש ושתמורת סכום פעוט ניתן לקבל אותה. כל זה עורבא פרח. כל זה נועד כדי להוציא מידי אנשי בית החולים את "הסכום הפעוט" שלא היה מיועד, לא לעו"ד ולא למתווך; לא בארץ ולא בחו"ל. הסכום היה מיועד להשתלשל לכיסו של הנאשם או לכל הפחות לחשבוננו העסקי - פרטי אל ישראל.

אין אישום בעניין ההבטחה שלא מומשה להוציא את אנשי המחלקה לנופש.^[17]

אני סבור שהישענות שווא על הבטחה שלא הייתה ולא נבראה של עו"ד נכבד בעמו כדי לשכנע ברצינותה של ההצעה המרמית היא בגדר נסיבה מחמירה.

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום האחד עשר - הונאת עמותת דרכי נועם

תאור האישום

באוגוסט 2009 פגש הנאשם את משה נימן (להלן: "נימן") מנהל עמותת "דרכי דרכי נועם" המפעילה גני ילדים בבית שמש. הוא גם ערך ביקור בגני הילדים בלוויית פולסקי. הנאשם אמר לנימן שביכולתו לגייס תרומות עבור העמותה וכי לרשותו תורם שיתרום סך \$200,000. כדי לקבל את התרומה יהיה על נימן לשלם סך \$4,330. נימן העביר את הסכום הנדרש לנאשם. לאחר מכן משך מספר פעמים נוספות דרש הנאשם מנימן סכומי כסף נוספים בין לשם הגדלת התרומה ובין לשם קבלתה. הוא ליווה את פניותיו בהבטחה הולכת ומתעצמת לקבלה קרובה (מתוחמת בימים ואף בשעות) של התרומה וכן הוסיף תירוצים מתירוצים שונים.

כל תרומה לא נמסרה. נימנן שילם לנאשם לשווא סך כולל סך 71,860 ש"ח.

מיוחסת לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בירור האישום

פרשת גני הילדים של נימנן היא פעולה מרמיתית מסוג "עוקץ". נימנן תיאר שלב אחר שלב את מסכת תביעות התשלום שתבע ממנו הנאשם לאחר שנפל בפח היקוש של הנאשם שבמתק שפתיים הציע לו גיוס תרומות גדולות עבור המוסד שהוא מנהל. בכל פעם שנכזבה תוחלתו של נימנן לקבל את התרומה המובטחת (בשל תירוצים שונים ובעיקר משונים של הנאשם למניעה שנוצרה להעברת התרומה) התבקש נימנן להוסיף תשלום בשל "תוספת מאמץ" להשגת התרומה. הוא היטיב לתאר את אשר אירע:

יש בן אדם שנכנס למערבולת כזה אז נכנס, נכנס, נכנס והוא אומר עוד אלפיים דולר, חבל לי להפסיד מה שהשקעתי כבר אני נמצא בתוכו עוד קצת עוד קצת וככה זה כל הזמן יש כזה זמן שכן אדם נמצא גם נמצא בחובות וגם נמצא זה אז הוא נכנס לכזאת מערבולת וקשה לו לעצור את זה [פ/148-147].

המאשימה נסמכת ראש ועיקר על עדותו של נימנן שתולה בנאשם את האחריות ל"עוקץ". היא הציגה ראיות תומכות רבות.

הנאשם אינו מכחיש את הקשר עם נימנן ואת קבלת הכספים לשם גיוס כספים, אלא שסנגורו טוען כי הנאשם קיבל סכומי כסף קטנים ושעיקר הסכומים שניטלו מנימנן, מאחורי גבו של הנאשם ניטלו בידי פולסקי ובן דוד.

עיון בראיות מראה כי רוב סכומי הכסף שנדרשו הועברו לחשבון אל ישראל [ת/70, 72, 73, 77, 79]. אפילו אניח - הנחה שאין לה בסיס חזק - שפולסקי גרף לכיסו את אחד הסכומים שנדרשו (כלום סביר שהנאשם לא דרש את סכום הכסף מידי פולסקי? ואם פולסקי העלים את קבלת הכסף האם סביר שהנאשם לא "התעניין" אצל נימנן מה עלה בגורלה של אותה דרישה כספית?) לחשבון אל ישראל נכנסו סכומים שהצטברו כדי 95,000 ש"ח לערך.

כל זה בעד הבטחות שווא, שדבר לא נעשה כדי לממש אותן ולא יכול היה להיעשות.

הנאשם אחראי בעברה של קבלת דבר (₪ 95,000) במרמה בנסיבות מחמירות (הנסיבות המחמירות הם ניצול מצוקה, דרדור הקורבן אל הליך ללא מוצא ופגיעה כלכלית חמורה בקורבן).

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השנים עשר

תאור האישום

ביוני 2007 הציע הנאשם לעמותת ה"ה שהיא מוסד ציבורי מוכר להוות כתובת להעברת תרומות לצורך ארגון טיול לילדי שדרות. גורמי העמותה נעתרו לבקשה והעמידו לרשות הנאשם מסמכים המאשרים את תקינות הניהול של העמותה. הנאשם שלח את המסמכים לקרן "קסירר", קרן המעניקה תרומות לעמותות שהן מוסד ציבורי (להלן: "הקרן"). לקרן כללי התנהלות מחמירים.

הקרן אישרה לעמותה תרומה בסך 50,000 ש"ח למטרת הטיול המתואר ולמטרה זו בלבד. הקרן הפיקה שיק בסכום האמור לפקודת עמותת ה"ה. הנאשם הציע לאנשי העמותה למסור להם את השיק בניכוי עמלה של 10% משיעורו. גורמי העמותה סרבו.

לאחר מכן זייף פולסקי את השיק, בידעת הנאשם, על ידי שהוסיף לצד העמותה כמוטב את הביטוי: "ו/או בובוביץ אביגיל". השיק הופקד בחשבון אל ישראל שהוא בבעלות אביגיל בובוביץ בת זוגו של הנאשם.

הטיול לילדי שדרות קיים ומומן בידי הנאשם בסכום של 13,000 ש"ח. הנאשם השאיר ברשותו את יתרת השיק בסך 37,000 ש"ח.

המאשימה מייחסת לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, גניבה בידי מורשה וביחד עם פולסקי גם עבירת זיוף בכוונה לקבל דבר.

בירור האישום

פרשת אישום זה כוללת שתי פרשות. האחת, פשוטה יחסית, היא פרשת זיוף השיק והשנייה פרשת ניצול השיק למטרת הטיול לילדי שדרות.

ברור שהשיק זויף. הדבר ניכר גם לעין הדיוט המעיין בשיק. ברור שאת השינוי בשיק ביצע פולסקי. השאלה היא אם עשה כן על דעת הנאשם. הנאשם טוען שלא ידע. פולסקי העיד שפעל במצוות הנאשם. פולסקי טען בראשונה שביקש מפקידת הקרן לבצע את השינוי בשיק והיא הסכימה. הפקידה שללה את הדבר [מרינה שפיגלמן פ/194-195]. פולסקי חזר בו מגירסת האישור [פ/1646-1650; 1705, 1706].

כללי הקרן אינם מתירים למסור שיק לחשבון פרטי אלא לחשבונה של עמותה מוסדרת בלבד. ההכחשה של פקידת הקרן פעולה בניגוד לכללי הקרן בצירוף ועדותו של פולסקי משכנעים במידה מספקת שעדות הנאשם בנקודה זו (ולא רק בה) היא שקר מוחלט. יתר על כן השיק הופקד לחשבון אל ישראל. לפולסקי אין אינטרס בחשבון. על כן הדעת נותנת ש"רעיון" זיוף השיק מעם בעל האינטרס בחשבון יצא.

עבירת הזיוף הוכחה בראיות מספיקות.

פרשת ניצול השיק. נציגת הקרן העידה שלאחר הנפקת השיק לא הגיע לקרן כל דו"ח על השימוש בו. כשפנתה לעמותה התברר לה שהשיק לא הופקד בחשבון העמותה. על כן הגישה תלונה במשטרה.

אין מחלוקת שהשיק הופקד בחשבון אל ישראל ושלא ניתן לדעת האם ולאילו מטרה נוצלו הכספים.

הנאשם טוען שהשתמש בכסף לשם מימון הטיול שהוצאותיו עלו על סכום השיק.

בהתאם לתבנית שהצבתי בהקשר לפרשיות קודמות אני קובע שעצם העברת השיק לחשבון פרטי הוא תרמית כלפי הקרן העולה כדי הוצאת דבר (שיק כספי) במרמה. המרמה מועצמת גם בכך שהכסף נבלע בחשבון ואין יודע מוצאו ומובאו. נטל הבאת ראיה להוכיח שכספי התרומה נוצלו במלואם לטובת התכלית שהקרן ייעדה להם, רובץ לפתחו של הנאשם [ראו לעיל בעניין הוכחת נסיבה שלילית].

כפי שביארתי למעלה מכאן (ראו אישום ראשון) ניתוב כספי התרומה לחשבון עסקי פרטי ושימוש ולו חלקי בו, שלא למטרות המיועדות לתרומה בידי התורם מהווה עבירה של גניבה בידי מורשה.

הנאשם לא עמד בנטלו והוא נמצא אחראי בעבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (עבירת הזיוף כנסיבה מחמירה של המרמה) ובעבירת זיוף.

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות אלה:

א. **קבלת דבר [שיק בסך 50,000 ש"ח] בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין;**

ב. **זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בצוותא חדא לפי סעיף 418 + 29 (ב) של חוק העונשין;**

ג. **גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין.**

האישום השלושה עשר - מרמה כלפי חברת "כרמל אולפינים"

עמוד 27

תיאור האישום

בימים 4.9.07 ו- 5.9.07 פנה הנאשם לחברת "כרמל אולפינים" וביקש, בכל פעם, תרומה בסך 25,000 ש"ח כדי לארגן טיול לילדי שדרות המופצצות.

הנאשם גרם בדרכי מרמה לכך ששני הסכומים שנתרמו יופקדו בחשבון אל ישראל.

זמן קצר לאחר מכן נערך הטיול המובטח לילדי שדרות אלא שעלותו הסתכמה ב- 6,500 ש"ח בלבד. הנאשם הותיר בחשבונו לצרכיו את מותר התרומה בסך 43,500 ש"ח.

מיוחסת לנאשם עברה של הוצאת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

בירור האישום

מרב עדן זנו, רכזת משאבי אנוש בכרמל אולפינים מסרה הודעה למשטרה שבהיותה אמונה על דרכי תרומה ביקשה פרטי עמותה שהיא מוסד ציבורי מוכר. הנאשם מסר לה טפסים של עמותת הל"ה. בעקבות זה העבירה את כספי התרומה לחשבון ע"ש בובוביץ לפי שהנאשם הסביר שבובוביץ הוא אדם קשור לעמותה ועוסק בפילנתרופיה. בפועל הכספים הגיעו לחשבון אל ישראל [ת/96].

משהתקבלה הודעה מעמותת הל"ה שהכספים לא התקבלו בחשבונה, פנתה העדה לנאשם שסובב אותה בכחש על עימות שנוצר בינו לעמותה והבטיח שישלח תיעוד של עמותה אחרת. כך עשה. הוא קיבל מפולסקי קבלה על שם "משאבים מדין ועד אילת" לאשר את קבלת הכסף.

אין חולק שהכסף הגיע לחשבון אל ישראל ואין חולק שהטיול של ילדי שדרות התממש. אולם הנאשם הצליח להמציא קבלות המשקפות הוצאות בסך 6500 ₪ בלבד. הוא העיד בבית המשפט על הוצאות ועלויות נוספות אך לא עלה בידו להמציא להן קבלות או להוכיחן בדרך כלשהי.

הסניגור טוען בפשטות שבלתי אפשרי לממש טיול בן שלושה ימים בהשתתפות מספר גדול של ילדים בסכום כל כך קטן. חזקה שהטיול עלה הרבה יותר ושמיומו בא מכספי התרומה.

ממצאים ומסקנות

אין לי צורך להכביר מילים בעניין אישום זה. בהתאם למבנה שהוצג למעלה מכאן ברי שהנאשם קיבל דבר תוך מצגי מרמה כפולים ומכופלים. ראשית שתי התרומות התקבלו על סמך מצג מרמה שהן מופקדות בחשבון של עמותה שהיא מוסד ציבורי או לכל הפחות אצל גורם קשור בעמותה. מצג זה שקר וכזב. הכספים "נחתו" נחיתה רכה בחשבון אל

ישראל.

שנית, הנאשם ניהל את החשבון כך שאי אתה יכול לדעת מה נעשה בכספים שבו. עליו החובה להציג ראיות לסתירת ההנחה שבכספי חשבונו הפרטי נעשה שימוש למטרותיו בלבד. להשקפתי עצם הטמעת כספי התרומה בחשבון הפרטי, מרמה היא. אדרבא אילו הוכיח הנאשם ששילם מכיסו בעד הוצאות מסוימות ניתן היה לצמצם את היקף ה"דבר" שהתקבל במרמה. הנאשם לא עמד בנטל זה.

הנאשם אחראי בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (הנסיבות המחמירות הן ריבוי מצגי המרמה שהנאשם הציג בתוך פרשה אחת) ובעבירה של גניבה בידי מורשה.

הכרעת הדין

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין ובעבירה של גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין.

האישום הארבעה עשר - מרמה כלפי מנהל בית ספר "מוריה"

תיאור האישום

בדצמבר 2010 נפגש הנאשם עם מנהל בית ספר "מוריה" בבאר שבע והציג לפניו מצג מרמתי שביכולתו לגייס תרומה גדולה לבית הספר. הוא דרש בתמורה סך 30,000 ש"ח. מנהל בית הספר השיב שביכולתו לשלם 7,000 ש"ח בלבד. ביום 16.12.10 נטל הנאשם מידי מנהל בית הספר 7000 ש"ח אך לא גייס תרומה ולא עשה דבר כדי לגייס תרומה.

מיוחסת לנאשם עברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

בירור האישום

מהודעת הילל מאור מנהל בית הספר עולה כי פגש את הנאשם בעקבות המלצה של אחד מהורי התלמידים. הנאשם הבטיח שביכולתו לגייס תרומה בסך 1.5 מ"ח לשם הקמת אולם ספורט. הוא טען שיש לו צורך ב-30,000 ש"ח לשם גיוס התרומה שהיא תרומה קיימת. לאחר מכן הסכים לקבל 7,000 ש"ח תוך "ויתור" על עמלתו. הסכום האמור נמסר לנאשם, הופקד בחשבון אל ישראל וניתנה חשבונית כנגדו. הנאשם שלח למנהל בית הספר דוא"ל שבו נאמר ש"התורם שלו" יעמיד את הכסף עד 1 פברואר 2011. בהמשך מסר שהתרומה תתעכב בשבועיים כיון שעליו לטוס לחו"ל. התרומה לא נמסרה [ת/164, 164].

האדם שהפגיש את הנאשם עם מנהל בית הספר, נהג מונית בעיסוקו, מסר כי הנאשם היה לקוח שלו והתעניין אם הוא מכיר מישהו שמעוניין בתרומה כספית גדולה. העד היה מודע להבטחות השונות של הנאשם למנהל (כגון שיש לו תורם

מקסיקני שיכול לתרום 2-3 מש"ח) ולדחיות של "לך ושוב" בהעברת התרומה.

הנאשם נעצר כשבועיים לאחר שהבטיח למנהל את התרומה עם שובו מחו"ל. בחקירתו מסר שניסה לגייס את התרומה אך לא הצליח.

הסנגור טען שאישום זה הוא דוגמה מובהקת לאישום חסר בסיס שכן הנאשם לא נקט "שב ואל תעשה"; הוא פעל להשגת התרומה ולא הצליח. בנסיבות כאלה אין לומר שגיבש יסוד נפשי של כוונת מרמה. יתר על כן הנאשם לא קיבל את הוצאות הגיוס בהיקף הנדרש ולכן לא הייתה לו יכולת לעמוד במטלה. ויתר על יתר, אלמלא נעצר הנאשם, היה סיכוי רב שהמשימה תצלח בידו.

הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

מאחר שבסיסי הנסיבות אינם במחלוקת ניתן לקבוע שהנאשם סובב את מנהל בית הספר במרמה ובכחש. הנאשם השיג מן המנהל סך 7,000 ש"ח משום שיצר מצג שהתרומה המיוחלת נמצאת בידו ממש; ש"יש לו תורם" מחו"ל ושיש לוח זמנים מוגדר לקבלת התרומה. בה בעת הנאשם ידע שאין בידו כל תורם ושאינו כל סיכוי שתרומה תגיע מאי אן, לא בזמן שנקב ולא בכל זמן אחר. הנאשם לא הראה שמץ של פעולה ממשית (בהבדל מזריית פניות דוא"ל לכל ארבע רוחות השמיים. גם זה אין ראיה שנעשה).

מכאן עולה בבירור שהנאשם הוציא מידי המנהל את סכום הכסף במרמה בנסיבות מחמירות (ניצול תמימות של הקורבן, גיבוב שקר על שקר והתנהלות מרמית על דרך "עיסוק").

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם בעבירה של קבלת דבר (7000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין

האישום החמישה עשר - עמותת מפעלות שמחה

תיאור האישום

ביולי 2008 יצר הנאשם קשר טלפוני עם איריס וייס (להלן: "איריס") מעובדות עמותת "מפעלות שמחה" (עמותה בניהולה של יפה דרעי שמפעילה מוסדות חינוך ורווחה לנוער במצוק) והציע לה לגייס עבור מפעלות שמחה תרומות כספיות. בהמשך נפגש הנאשם, ביחד עם שלמה מור -שושתרי, עם איריס והציגו לפניה מצג מרמתי שבכוחו של הנאשם לגייס 1.5 מ"ד עבור העמותה. הוא דרש תמורת פעולתו סך \$8300. הסכום הנ"ל הועבר לנאשם. דבר לא נעשה לממש את ההבטחה ומילא גם שום תרומה לא נתרמה.

המאשימה מייחסת לשני הנאשמים עברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא לפי סעיף 415 סיפא + 29 של חוק העונשין.

ברור האישום

איריס העידה בבית המשפט שהנאשמים הגיעו לפגישה עמה כשותרי מתחזה כאדם חרדי (לבוש מותאם) והנאשם שכנע בחלקת לשון שיש לו איש קשר בחו"ל אחד בשם ג'רי, שיעמיד את סכום התרומה. באחת השיחות מסר לה הנאשם שהוא טס לחו"ל כדי לפגוש את ג'רי [פ/502, 510, 516]. איריס הסכימה להעביר את הסכום שנדרש ומנכ"ל העמותה יוסף אשכנזי אישר שהעביר את הסכום לחשבון אל ישראל שהוצג כחשבון של עמותה.

מרגע העברת הכסף לרשות הנאשם פתח זה, בסיוע מור, במסכת תירוצים שקריים שנועדו לעזור את עיני אנשי העמותה בתירוצים שונים לכך שהתרומה בוששת לבוא.

הנאשם העיד שלא התחייב להשיג את הכסף אלא רק לנסות להשיגו. הוא טען שמסר 45,000 ש"ח לשלמה מור על מנת שזה ימסור אותם ליפה דרעי וכנראה מור שלח ידו בכסף. מור הכחיש את הדבר [ת/46, פ/169, 173, 320 - 333, 1661-1662]. מנכ"ל העמותה מסר בנקודה זו כי שוחח עם הנאשם פעמים רבות ושאלו מדוע לא החזיר את הכסף למפעלות שמחה. הנאשם טען שמסר את הכסף ללשושתרי אך לא היה לו מענה לשאלה מדוע החזיר לשושתרי במקום לעמותה.

סנגורו של בר שירה טוען שאין לו כל אחריות בפרשה זו שכן הנאשם לא הבטיח דבר. אם היו הבטחות הן באו מפי שלמה מור ומעבר לזה הסכום שהתקבל הוחזר ליפה דרעי באמצעות שלמה מור. ייתכן שמור שלח ידו בכסף.

סנגורו של שושתרי אינו חולק על מרבית העובדות הנטענות באישום. טיעונו כפול, ראשית לא ניתן לראות בשושתרי שותף למעשה העברה. לכל היותר סייע בידו של הנאשם. הוא לא היה אלא פועל בשרותו של הנאשם (טיעון דומה השמיע הסנגור לעניין האישום השישי ("פרשת הרב תנעמי"). שנית, אין ראיה מספקת ששושתרי קיבל מידי הנאשם סכום כסף כלשהו להחזירו לידי משהו ממפעלות שמחה. שושתרי כופר בחתימה הנראית לכאורה כחתימתו על פני המסמך שהוצג כראיה להחזרת הכסף [ת/134]. החתימה לא הוכחה. אמנם בר שירה זיהה את החתימה כחתימת שושתרי אך זו אינה עדות אמינה כיון שלבר שירה עניין רב לשקר (ואין זה השקר היחיד שלו במשפט). יתר על כן גורמי מפעלות שמחה (בעיקר המנכ"ל) פנו לבר שירה חזר ושנה בעניין החזרת הכסף. אפילו פעם אחת לא השיב להם הנאשם שהחזיר את הכסף באמצעות שושתרי ושאלם יש שאלה בעניין עליהם לפנות אליו.

האישום החמישה עשר - הכרעת הדין

ממצאים ומסקנות

אין צל של ספק שהנאשם הונה את אנשי מפעלות שמחה. הוא הציג מצג שקרי (כדרכו) שביכולתו להשיג לעמותה

תרומת ענק וסובב את אנשי העמותה בכחש אודות ה"התפתחויות" בטיפולו בהשגת התרומה. כל זה בשעה שאפילו חוט חייטים מדומה אין בידו. ה"כלי" היחיד שהוא נעזר בו היה שותפו, נוכל כמוהו, שושתרי. האחרון לא שימש רק שכת, שליח ונהג תמים. הוא היה "מוציא ומביא". נמצא כבר בפרק הראשון של העלילה; בפתיח. שושתרי יצר את הקשר הראשוני עם איריס ומסר לה שקבוצת תורמים מחו"ל מבקשת לבוא לביקור במוסדות העמותה כדי להרים לה תרומה [איריס פ/502, 507]. הוא ערך "סיור", בחברת בר שירה בעמותה (בתחפושת של חרדי) וחזק את ידי האחרון שניצל את כוח הדיבור שבפיו כדי להפיל את אנשי העמותה אל הפח שהטמין להם. לפי עדויות אנשי העמותה הפעילו ששני הנאשמים לחץ לקדם את התשלום כדי לקדם את התרומה השקרית. שושתרי גם מסר לנציג העמותה מכתב התחייבות להחזרת דמי הטיפול והיה חלק ממגעי ההמשך עם אנשי העמותה.

שושתרי אינו "קוטל קנים". ידו רב לו בהקמת חברות קש ובהוצאת חשבוניות פיקטיביות כדי לאפשר פעולות מרמה (ראו גם פרשת הרב תנעמי).

הוכחה ברורה לשותפות העבריינית בין הנאשמים מצויה ב"מחלוקת" לעניין "השבת" סכום כסף לאנשי העמותה. בר שירה טוען שהחזיר לעמותה, באמצעות שושתרי, את "דמי הטיפול" בתרומה שלא הייתה ולא נבראה ואפילו משל איננה. הוא נסמך על חתימות שושתרי על קבלת הכסף [ת/134]. שושתרי טוען שהחתימה איננה שלו ושלא קיבל את הכסף.

מי מן השניים דובר אמת? האם בר שירה נאמן על דברו שמסר את כספי העמותה לשושתרי? האם שושתרי נאמן על הכחשתו את החתימה על קבלת הכסף? קשה להכריע בין שניים שהשקר הוא לחם חוקם. אין ספק שהכסף לא הוחזר לבעליו (העמותה) ובשיחות הטלפון הרבות שקיים מנכ"ל העמותה עם בר שירה שבהן חזר ושנה את בקשתו להחזרת כספו, לא נאמר דבר על החזר באמצעות שושתרי. על כן לא מן הנמנע בעיני ש"תיעוד" החזרת הכסף הוא תוספת שקרית למהלכי הכזבים של שני הנאשמים. ייתכן ששושתרי תבע מבר שירה כספים נתח בכספים שהשניים קיבלו במרמה וה"תיעוד" משקף העברת כספים "פנימית" כזאת.

איני יכול לקבוע את סברתי כממצא של עובדה. אך אין חשיבות לממצא כזה. החשוב הוא שהכסף שהוצא במרמה, בפעילות משותפת לשני הנאשמים, מן העמותה לא הוחזר לה.

בנסיבות אלה יש לקבוע את שותפותם של שני הנאשמים, בצוותא חדא, בעבירה של קבלת דבר (\$8300) במרמה ובנסיבות מחמירות. מבחינת בר שירה מצוי "עיסוקו" במרמה כנסיבה מחמירה. אך גם מבחינת שושתרי העבירה בוצעה בנסיבות מחמירות מפני שמדובר במעשה עברייני מורכב שנפרש על פני זמן והצריך שימוש במרכיבי שקר וסיפורי כזב רבים, לרבות הולכת הקורבנות שולל גם אחרי שאלה גילו את המרמה.

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשמים רונן בר שירה ושלמה מור שושתרי בעברה של קבלת דבר במרמה בצוותא חדא בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא + 29(ב) של חוק העונשין.

האישום השישה עשר - מרמה כלפי כולל "שארית הפליטה"

תיאור האישום

ביוני 2008 פנה אחד יונתן שלו (להלן: "שלו"), בשליחות הנאשם, אל נציגי המרכז הדתי ("כולל") "שארית הפליטה" (להלן: "הכולל") והציע להשיג עבורם תרומה בסך 1 מ"ד. הם התבקשו לשלם עבור זה \$4000. הסכום הועבר לידי שלו וזה מסרו לנאשם. לאחר מכן פנה שלו אל נציגי הכולל פעמיים נוספות. בראשונה הציע להשיג תרומה נוספת של 1 מ"ד בתמורה לתשלום \$4000 ובשנייה ציין שהתרומה צפויה להגיע בתוך שבועיים ודרש \$4000 נוספים.

שלוש פעמים הועבר סך \$4000 מן הכולל לידי שלו וזה העבירם לנאשם.

הנאשם לא פעל להשיג ולא השיג כל תרומה עבור הכולל. על כן מיוחסת לנאשם עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (הנסיבה המחמירה היא ריבוי עברות המרמה שהנאשם נכרך בהן).

בירור האישום

ראיות התביעה מבוססות בעיקר על עדויות תלמיד הכולל יובל דנינו (להלן: "דנינו") ושלו. דנינו העיד שפנה אליו אדם בשם יונתן שלו שהציג עצמו כנציג של עמותת "אל ישראל" ואמר שיש בידו תרומה בסך 1 מ"ד שאותה הוא נכון להעביר לכולל כנגד אישור שמקבל הכסף היא עמותה פטורת מס. בהמשך נוצר קשר עם הנאשם וזה הסביר שיש צורך בתשלום בסך \$4000 כדי להעבירו לעורכי דין בארה"ב שיטפלו בתרומה. דנינו העביר לשלו את הסכום המבוקש. לאחר מכן תבע שלו, בשמו ובשליחותו של הנאשם, עוד פעמיים סכום של \$4000 הן לשם הגדלת התרומה והן לשם זירוז מימושה. דנינו השיג את הכסף הנדרש מחברים שלו והעבירו לשלו שהעביר לנאשם. שום תרומה לא הושגה ולא התקבלה. כך העיד דנינו: **"לא קיבלנו כלום. קיבלנו עוגמת נפש. קיבלנו צער. איבדתי כסף של הילדים שלי...ושל החברים שלי וקיבלתי הרבה צער. קיבלתי הרבה טלפונים, הרבה הבטחות, הרבה טרטורים..."** [פ/474 477].

שלו העיד שפעל כשליח של הנאשם שאמר לו שיש בידו תרומות מארה"ב בסך 6 מ"ד ושהוא מבקש למסור אותן לנתרמים תמורת עמלה של 15%. שלו תיאר את מהלכי קבלת הכסף ואת העברתו לידי הנאשם או לידי פולסקי לפי הנחיית הנאשם. שלו עצמו קיבל 5000 ש"ח [487/ - 495].

גרסת הנאשם בחקירתו במשטרה הייתה שקיבל לידיו רק חלק מן הכסף הנטען ושלא הבטיח שתרומה אכן תושג. הוא הבטיח לדנינו שאם לא תתקבל תרומה יוחזרו "דמי הטיפול". הנאשם נכון לקיים הבטחתו [255, 256]. בבית המשפט העיד שהחזיר את הכסף לידי שלו (שמצדו הכחיש את הדבר). הוא נשען על תיעוד [פתקים - נ/41] שלא הוצג לשלו בעדותו ולפיכך גם לא מצויה התייחסות מצד שלו ל"תיעוד" הזה.

ממצאים ומסקנות

פרשת שארית הפליטה היא פעילות מרמה על פי דפוס המרמה שהיה נקוט בידי הנאשם. העדויות של דנינו ושלו של

מוכיחות את פעולת המרמה באורח נעלה מספק.

דברי הנאשם שהחזיר את כספי ה"עמלה" לידי שלו, נסתרים בעדותו של שלו. אינני מייחס כל משקל לפתקים שבהם תועדה לכאורה החזרת כספים זו שכן לא ניתנה לשלו הזדמנות להגיב לכך.

חלק העדות של דנינו שצוטט לעיל מבהיר את המרמה שבהתנהלות הנאשם: "... הרבה טלפונים, הרבה הבטחות, הרבה טרטורים..." זה תיאור המשקף הולכת שולל ברורה.

הנאשם קיבל במרמה מאנשי הכולל סך \$12,000. זו קבלת דבר במרמה משולשת שנכרכה בהשמעת הבטחות שווא חוזרות ונשנות. אלה כשלעצמן ובצירוף לשאר מסכתות המרמה מהווים נסיבות מחמירות.

הכרעת דין

אני מרשיע את הנאשם בעברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

שני אישומים נוספים

במהלך המשפט התבררו עובדות שמכוחן מבקשת המאשימה להרשיע את הנאשם בשני אישומים נוספים. הנאשם "הזהר" בעניין זה מבעוד מועד.

פרשת המסע לשוויין בנטל

בעקבות הפעילות בעניין גלעד שליט נרתם מרשק בשלהי 2010 לפעילות נוספת שעניינה שוויין בנטל השרות הצבאי. מרשק צירף את הנאשם לפעילות של גיוס כספים למטרה זו. הנאשם הצליח להשיג תרומה אחת ויחידה בסך 10,000 ש"ח מאיש העסקים מרדכי בן ש"ך. תרומה זו הועברה לחשבון אל ישראל.

הנאשם העיד שחלק מכספי התרומה שימשו לתשלום לאשת יחסי ציבור ולמתרגמת שפעלו בשרות המבצע של מרשק; סך הכל 8500 ש"ח. היתרה נותרה ברשותו [פ/1970-1971].

המאשימה מבקשת להרשיע את הנאשם בעברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וגניבה בידי מורשה.

אינני סבור שיש מקום לכך. אינני מקל ראש בהערכת טיבו של המעשה המיוחס לנאשם. על פני הדברים הדבר נראה כחוליה נוספת בשרשרת מעשי המרמה של הנאשם התואמת את דפוס ההתנהלות ה"רגל" שלו. אולם פרשה זו

משקפת התנהלות שממדיה קטנים [תרומה אחת ש-85% ממנה נותב ליעד "תקין" (הפקה יחסי ציבור ותרומה) והיתרה יכולה להיחשב כעמלת מגייס התרומה^[18]]. יתר על כן, מאחר שהאישום לא נכלל בכתב האישום רשאי היה הנאשם לסרב להעיד בהקשר זה (סעיף 47(ג) לפקודת הראיות). ספק בעיניי אם התביעה מותרת בהבאת ראיות להוכחת עניין שאינו כלול בכתב האישום.

אני סבור שההוראות הדיוניות המאפשרות הרשעה בעברה נוספת על פי תשתית עובדתית שנובעת מן הראיות שהוצגו במשפט מכוונת בעיקר למצב שמגרסת ההגנה של הנאשם (ועדיו) נחשפת תשתית עובדתית לעברה נוספת או למצב שמבינות לעדויות או הראיות של המאשימה להוכחת אישום קיים "מבצבצת" תשתית לאישום נוסף. אולם חשיפת פרשייה חדשה מפי עדים מצריכה חקירה ובדיקה ואין מקום שתשמש בסיס להרשעה על אתר.

לפיכך אני דוחה את בקשת התביעה להרשיע את הנאשם בגין פרשת המסע לשוויין בנטל.

פרשת פארק המים בשפיים

מרשק הגה רעיון כלשהו לפעילות רווחה כלפי ילדי העובדים הזרים בישראל שכללה נופש פעיל בפארק המים בשפיים. הנאשם נרתם לדבר כמתרים ולדברי מרשק הבטיח שיגייס את התרומות הדרושות. הדבר לא צלח. הפעילות בוצעה אך נותר חוב לפארק ומרשק נאלץ לסלק את החוב הזה.

לא ירדתי לסוף דעתה של המאשימה בעניין זה. לא ברור לי איזו עברה נעברה לכאורה. היוזמה הייתה של מרשק. הוא סמך כנראה על יכולת ההתרמה של הנאשם. אולם כיון שהנאשם לא הצליח לגייס תורמים אין לומר שהוא אחראי במרמה כלשהי כלפי הנהלת הפרק או כל גורם אחר.

אני דוחה את בקשת המאשימה להרשיע את הנאשם בעברה נוספת בגין פרשה זו.

אכיפה בררנית

בא כוחו של בר שירה העלה לפתח המשפט טענה של אכיפה בררנית שבראשיתה התמקדה בכך שהמאשימה לא הגישה כתב אישום כנגד יואל מרשק, הנתפס בעיני הנאשם וסנגורו כעברין המרכזי בכל הפרשיות המיוחסות לבר שירה בהקשר לפעילותו בשרות מרשק. בהמשך החל הסנגור להתגולל גם על גורמים נוספים; נועם שליט, עו"ד יעקב נאמן שמשרדו מנהל את קרן מאור, עו"ד וינרוט. גבי אלה האחרונים נטען שהם מתנהלים בעיני תרומה ופילנתרופיה בדיוק בדרכו של הנאשם ואיש לא העלה בדעתו לחוקרם ולהעמידם לדין. לא נחה דעתו של הסנגור עד שעירב גם את הפרקליטות ב"קשר עוועים" (קונספירציה) שתכליתו להגן על נועם שליט ולכסות על ערוות ההתנהלות של מטהו.

הטיעון כולו מופרך ולא במעט משקף עזות פנים.

יואל מרשק אמנם התברר להיות גורם מרכזי בפרשיות שונות בכתב אישום זה. אולם מרכזיותו היא ארגונית ולא פלילית. מרשק הוא יוזם הפעילויות המתוארות בכתב האישום ואין חולק שמחשבה טובה ניצבה מאחוריהן. אגב הביצוע הוא שגה שגיאות גסות בנושא בקרה ופיקוח על דרכי ההתנהלות של הנאשם. הוא שמח להיעזר בתרומות הכספיות שהנאשם אסף אך לא טרח לוודא את שהתרומות מתקבלות כדין ומטופלות בהתאם לדין. לא ראוי היה שכך ינהג אך ספק רב בעיני אם יש לכך משמעות פלילית. מרשק לא היה מעסיק של הנאשם ולא התקיימו ביניהם יחסי מרות. על כן לא חלה על מרשק חובת פיקוח פורמאלית על דרכי בר שירה. הוא יכול היה להניח שבר שירה, אדם בוגר ומנוסה מתנהל כחוק. בכל מקרה, בהיבט זה של העניינים מרשק איננו "עברין מרכזי".

מבלי לקבוע מסמרות נטועים ייתכן שאפשר לראות ב"ביקור" שעשה מרשק בבית כלאו של הנאשם ופגישה עמו לאחר שהנאשם נעצר עשוי להיחשב כניסיון לשיבוש מהלכי משפט. אולם הפרקליטות שוכנעה שהדבר נעשה בתום לב, ללא כוונת שיבוש הליכים. אין כל סיבה שאתערב במסקנה זו אפילו לא בעקיפין.

אשר לנועם שליט. זולת טענות בעלמא על שלטון ללא מצרים של נועם שליט בכספים שנתרמו למטהו ועל עשיית הישר בעיניו בכספים אלה, לא נשמע ולא הוצג דב. לא זו בלבד שאין אלה טענות מוכחות כנדרש, אלא אף גם זו שאין לכך כל זיקה למשפט המתנהל נגד הנאשם.

הוא הדין בווינרוט ובנאמן. טענות שאין שמץ הוכחה בצדן.

טענת ההגנה מן הצדק נדחית

סיכום הכרעת הדין

האישום הראשון

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות כדלקמן:

(6) קבלת דבר (154,320 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(7) גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין;

(8) זיוף מסמך בנסיבות מחמירות לפי סעיף 418 סיפא של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(9) הנפקת חשבוניות פיקטיביות לפי סעיף 117 (ב) (3)(7)(8) של חוק מס ערך מוסף + סעיף 29 (ב) של חוק העונשין (ריבוי עברות);

(10) איסור הלבנת הון לפי סעיף 3(א)(1) של חוק איסור הלבנת הון (ריבוי עברות).

אני מזכה את הנאשם מן העברה של ניסיון לקבלת דבר במרמה (שלוש עברות).

האישום השני

אני מרשיע את רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר (200,000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השלישי

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של ניסיון לקבלת דבר (100,000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא + סעיף 25 של חוק העונשין.

האישום הרביעי

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות אלה:

- (1) קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין;
- (2) גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין;
- (3) הנפקת חשבוניות פיקטיביות לפי סעיף 117 (ב) (3) (8) של חוק מס ערך מוסף.

האישום החמישי

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השישי

אני מרשיע את הנאשמים רונן בר שירה ושלמה מור שושתרי בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השביעי

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 של חוק העונשין.

האישום השמיני והתשיעי

אני מזכה את הנאשם מן העברות שבאישום השמיני והתשיעי.

האישום העשירי

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעברה של ניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום האחד עשרה

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום השניים עשר

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירות אלה:

- א. קבלת דבר [שיק בסך 50,000 ש"ח] בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין;
- ב. זיוף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בצוותא חדא לפי סעיף 418 + 29 (ב) של חוק העונשין;
- ג. גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין.

האישום השלושה עשר

אני מרשיע את הנאשם רונן בר שירה בעבירה של קבלת דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין ובעבירה של גניבה על ידי מורשה לפי סעיף 393 (2) של חוק העונשין.

האישום הארבעה עשר

אני מרשיע את הנאשם בעבירה של קבלת דבר (7000 ש"ח) במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

האישום החמישה עשר

אני מרשיע את הנאשמים רונן בר שירה ושלמה מור שושתרי בעברה של קבלת דבר במרמה בצוותא חדא בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא + 29(ב) של חוק העונשין.

האישום הששה עשר

אני מרשיע את הנאשם בעברה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא של חוק העונשין.

בקשת התביעה להרשעה שתי פרשיות נוספות נדחתה.

ניתנה והודעה היום א' שבט תשע"ו, 11/01/2016 במעמד הנוכחים.

ד"ר עודד מודריק, שופט
סגן נשיא

החלטה

הדברים התגלגלו כך שהכרעת הדין מוקראת ימים ספורים לפני שמסתיימת הכהונה שלי, לרבות שלושת החודשים שהחוק מקנה להשלמת כתיבת פסקי דין.

אפשר באופן תיאורטי עוד לשמוע את הטענות לעונש בתוך 3 או 4 ימים שנותרו עד לסיום הכהונה. אולם, העמדה של הסנגורים שמבקשים לבחון את הכרעת הדין ולראות כל פעולה שהם יכולים עדיין לנקוט בה כדי לגרום להקלה בעונש ככול הניתן, נראית לי נכונה ואינני יכול להכניס את המהלך של גזירת הדין שהוא מהלך חשוב, לתוך סד זמנים לוחץ כל כך.

כיוון שהמחוקק התייחס למצב כזה, וקבע שאפשר ששופט אחר ישלים את המלאכה מאותה נקודה שהגעתי אליה, וכיוון שהדברים אינם מצריכים עיון בחומר הראיות הגדול וגם מתן אמון או אי אמון בדברי עדים ושקילת טיבן של ראיות, נראה

לי שאפשר לקבל את הבקשה ולדחות את הדיון לפרק זמן קצת ארוך יותר.

אני מורה להעביר את התיק לעיונו של סגן הנשיאה כבוד השופט ג'ורג' קרא על מנת שיקבע איזה שופט ידון בתיק בהמשך, וכן יקבע מועד לטיעונים לעונש לפי יומנו או בתיאום עם הצדדים.

אציין שחוות דעת רפואיות צריכות להיות מוגשות לעיון התביעה זמן סביר לפני הדיון שייקבע.

ניתנה והודעה היום א' שבט תשע"ו, 11/01/2016 במעמד הנוכחים.

**דר' עודד מודריק, שופט
סגן נשיא**

[1] אשוב ואדרש לכך בסוף הכרעת הדיון.

[2] סעיף 9 של פקודת מס ההכנסה [נוסח חדש]. תרומה למוסד ציבורי מוכר מזכה בהקלות ממס בהתאם להוראות סעיף 46 לפקודת מס ההכנסה. לפיכך בעגה מקובלת מכונות עמותות כאלה לשם הקיצור - עמותות סעיף 46.

[3] יואל מרשק הוא בנו של בני מרשק שזכה לכינוי "הפוליטרוק של הפלמ"ח". הוא חבר קיבוץ, שירת כקצין בכיר באוגדה משורינית וכאשר השתחרר מן השרות הפך לגורם פעיל מאד בתק"ם והתמחה בקידום משימות מיוחדות.

[4] עניין זה אינו צריך פירוט כיון שפולסקי הודה באשמה ועניינו הופרד

[5] כל תיאורי הרקע ונסיבות שאין בהן מחלוקת יוצגו ללא הפניה לראיות או העדויות המצביעות על כך.

[6] ישוב קהילתי בגליל המערבי. מקום מגורי משפחת שליט

עמוד 40

[7] אין צורך לפרט כיון שאין חשיבות לדבר. העיקר הוא שנועם שליט החליט למשוך ידיו מן המשט.

[8] אכן הנאשם סיפק שרותי התרמה לטובת המשט, אלא שלפי הטענה שלו ידו בכספים שאסף .

[9] נפטר במהלך המשפט

[10] טענות אלה נראות כמצוצות מן האצבע ולפיכך אינן אלא הבל הבלים. אפילו היה לכך שמץ של בסיס, איזו הגנה שואב מכך הנאשם? הגנת "חיקוי"? זכות שווה להפרת חוק? או "חורא גנב", לא עכברא". אשוב להתייחס לכך בשולי הכרעת הדין.

[11] כל ראייה לא הובאה לכך

[12] אכן 38,000 ש"ח התקבלו בעמותה משני גורמים תורמים והנאשם הורה להעביר את סכומי הכסף בניכוי 10% לחברת הסעות וכן לתשלום חשבונית נוספת. לא ברור שמדובר בהתנהלות תקינה מצד העמותה אך אין זה עניין למשפט דן. הנאשם השתמש בחשבוניות הללו כדיווח לרואה החשבון שלו על הוצאותיו.

[13] על כן אין גם צורך להתייחס להערה סרת הטעם של הסנגור ש"אסור" היה לנאשם להשתמש בכספי המרמה שקיבל מראשי בית אורן. אגב, אם אלה באמת "כספים יעודיים" המותרים בשימוש רק לשם מימון גיוס הכספים לבית אורן אזי כיון שלא נעשתה כל פעולת גיוס, הכסף צריך להימצא בחשבון עד עצם היום הזה.

[14] בכתב האישום מופיע שם האדמו"ר בראשי תיבות סתמיים ולא ננקב שם הקהילה שהוא עומד בראשה. לא ברור לי טעם הדבר אך ככל הנראה זו בקשת האדמו"ר ואינני רואה סיבה שלא לכבד אותה.

[15] גם סנגור שמזניח את משימתו ואינו עושה דבר (נוטל שכר טרחה ומניע מנור אורגים או מכונת תפירה דמיוניים כמו חייטי המלך ב"בגדי המלך החדשים" של ה.כ.אנדרסן עלול להיחשף לתביעה אזרחית ובנסיבות כבענייננו גם לאישום פלילי.

[16] זו עמלה לא קטנה כ- 1.375% מן ההלוואה . אולם אילו הושגה ההלוואה הייתה העמלה כדאית שכן הריבית אפילו הבנקאית שניתן היה לקבל על הכסף הייתה מותרת רווח ביד הלווה.

[17] לא אוכל להתעלם מכך שהנאשם [ופעמים גם סנגורו] הטיח דברי בלע, ישירים או מרומזים, בעו"ד וינרוט. הנאשם טען שעו"ד וינרוט הבטיח לו תרומה של \$150,000 שתתקבל מפרנק לואי לטובת יישובי הכרמל וכי הדבר לא התממש כ"נקמה" על כך שהנאשם סירב לבקשת וינרוט להקליט את השופט נויטל בסתר [ת/256]. הנאשם טען שקיבל מסרונים מוינרוט בהקשר זה אך אלה נמחקו [ת/256]. עו"ד וינרוט הוזמן להעיד ובעדותו מסר שמעולם לא הבטיח לנאשם תרומה. הוא לא שמע מעודו על התרמה לרמב"ם. לא הייתה חקירה נגדית. העד לא עומת עם טענת

ה"נקמה". הזדמנות נוספת שניתנה לחקור את העד , לא נוצלה. עלי לקבוע שאין כל יסוד לעלילת השווא כלפי עורך הדין. היא מתיישבת עם אמות המידה המוסריות הרופפות של הנאשם.

[18] המעיין בכל פרקי הכרעת הדין שלמעלה מכאן ייווכח לדעת שאין בהם הרשעה המבוססת על ה"שכר" או ה"עמלה" שהנאשם ייחס לעצמו. בנסיבות מסוימות נטילת עמלה עשויה להיות חוקית נעדרת מרמה. בנסיבות אחרות היא עשויה להיות בעייתית. כשרותה או אי כשרותה בהקשר של האישום הנוסף לא התבררה.